

Attica Economic Review

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

*«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια,
σταθεροποίηση της πανδημίας»*

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας με Ρωσία-Ουκρανία και πιθανές επιδράσεις του πολέμου
3. Οικονομικό κλίμα
4. Βραχυχρόνιοι δείκτες
5. Δημοσιονομικά
6. Τραπεζικά
7. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Καθώς η **γεωπολιτική ένταση** εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία συνεχίζεται, οι **πληθωριστικές πιέσεις** κλιμακώνονται στην παγκόσμια οικονομία, ενώ οι αναπτυξιακές προοπτικές αναθεωρούνται επί τα χείρω, ειδικά για τις ευρωπαϊκές οικονομίες. Οι προσδοκίες επιδεινώνονται, ενώ αβεβαιότητα επικρατεί σε σχέση με τη διάρκεια και ένταση των πληθωριστικών πιέσεων, αλλά και την ταχύτητα αντιστροφής της νομισματικής πολιτικής.
- Το **οικονομικό κλίμα στην Ευρώπη** επιδεινώθηκε αισθητά τον Μάρτιο, ενώ οι **διεθνείς κεφαλαιαγορές** κατέγραψαν έντονη μεταβλητότητα, χωρίς ωστόσο σημαντική υποχώρηση στο τέλος του μήνα. Πριν από την εισβολή στην Ουκρανία, **πρόδρομοι δείκτες** της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας, όπως ο CLI, υποχωρούσαν ήπια στην αρχή του 2022, ενώ ο **όγκος διεθνούς εμπορίου** έδειχνε στασιμότητα.
- Οι **διεθνείς τιμές ενεργειακών αγαθών** (πετρέλαιο, φυσικό αέριο) παραμένουν εξαιρετικά υψηλές και με έντονη μεταβλητότητα. Τα υψηλά επίπεδα τιμών επιβαρύνουν σημαντικά το μεταφορικό κόστος, τις αλυσίδες παραγωγής και τον πληθωρισμό. Οι τιμές εμπορευμάτων, όπως και ο χρυσός, επίσης κινήθηκαν ανοδικά στην αρχή του 2022. Το **ευρώ** κατέγραψε σημαντική κάμψη έναντι του δολαρίου τον Μάρτιο.
- Μεταξύ των **προκλήσεων**, ξεχωρίζουν ο ισχυρός πληθωρισμός, η γεωπολιτική αστάθεια στην ανατολική Ευρώπη, η συνεχιζόμενη υγειονομική κρίση, αν και με μειούμενη ένταση, ο περιορισμένος δημοσιονομικός χώρος πολλών ανεπτυγμένων οικονομιών, καθώς και η προσδοκία για σταδιακή αύξηση του κόστους χρήματος. Τα επιτόκια παραμένουν χαμηλά για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη, ωστόσο άνοδο σημειώνουν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.

- Η δυναμική της **πανδημίας** εγχωρίως δεν παρουσίασε σημαντική μεταβολή τον Μάρτιο, παρά τη χαλάρωση των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας τον Φεβρουάριο. Η νέα χαλάρωση στη συνέχεια, βελτίωσε περαιτέρω τις συνθήκες λειτουργίας της οικονομίας, ιδίως σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, ενισχύοντας τις προσδοκίες εξόδου από την υγειονομική κρίση. Ωστόσο, το οικονομικό περιβάλλον εγχωρίως επηρεάστηκε πρωτίστως τον Μάρτιο από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Η ανησυχία για τις επιδράσεις του ραγδαία αυξανόμενου ενεργειακού κόστους και η αβεβαιότητα για τη διάρκεια του πολέμου και τις ευρύτερες γεωπολιτικές εξελίξεις τις οποίες μπορεί να πυροδοτήσει, οδήγησαν σε ήπια υποχώρηση του δείκτη Οικονομικού Κλίματος, από μεγάλη υποχώρηση της Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης και εξασθένηση των προσδοκιών κυρίως στις Υπηρεσίες και λιγότερο στο Λιανικό Εμπόριο.
- Η κλιμάκωση των **πληθωριστικών πιέσεων** στα ενεργειακά αγαθά και πρώτες ύλες, καθώς και σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, ασκεί σημαντικές πιέσεις στο κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων και το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών. Αυτές θα μετριαστούν από τις παρεμβάσεις στήριξής τους, οι οποίες ωστόσο θα συντηρήσουν ένα τμήμα του υψηλού πληθωρισμού, όσο η ζήτηση δεν υποχωρεί αισθητά. Σημαντική επιβάρυνση θα προκύψει, για άλλο ένα έτος, από τα μέτρα για τα **δημόσια οικονομικά**, αποτελώντας πρόκληση στο στόχο περιορισμού του δημοσιονομικού ελλείμματος.
- Βάσει των **βραχυχρόνιων δεικτών δραστηριότητας**, οι ανοδικές τάσεις σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής οικονομίας (λιανικό εμπόριο, κατασκευές) εξασθένησαν στην αρχή του έτους, προ του πολέμου. Επιπλέον, το εξωτερικό ισοζύγιο επιδεινώθηκε, λόγω έντονης χειροτέρευσης του ισοζυγίου αγαθών.
- Στο **τραπεζικό σύστημα** καταγράφηκε τον Δεκέμβριο μείωση των ιδιωτικών καταθέσεων, κυρίως από τις επιχειρήσεις, και οριακή υποχώρηση του κόστους νέου ιδιωτικού δανεισμού, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των νοικοκυριών.
- Το **ειδικό θέμα του δελτίου** παρουσιάζει τις οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας με τη Ρωσία και την Ουκρανία και τις πιθανές επιδράσεις του πολέμου σε οικονομικά μεγέθη εγχωρίως (εισαγωγές-εξαγωγές, κόστος παραγωγής, δημόσια οικονομικά).

2. Ειδικό θέμα

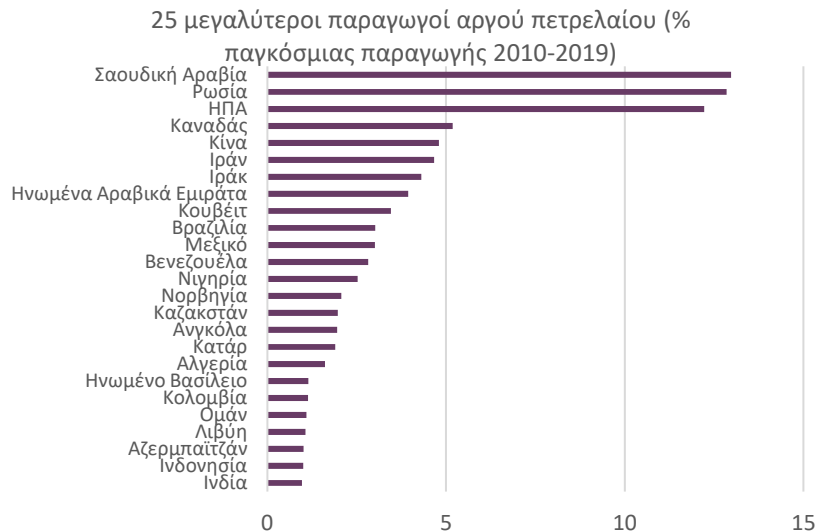
ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

*Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας με Ρωσία-Ουκρανία και
πιθανές επιδράσεις του πολέμου*

Διαχρονικά στη δεύτερη θέση η Ρωσία στην παραγωγή ενεργειακών προϊόντων

Το 12,3% της παραγωγής πετρελαίου παγκοσμίως στην περίοδο 2010-2019 προερχόταν από τη Ρωσία, μερίδιο που τη φέρνει στη δεύτερη θέση της σχετικής κατάταξης

Στη δεύτερη θέση η Ρωσία την ίδια περίοδο και ως προς την παραγωγή φυσικού αερίου (μερίδιο 16,8%). Ωστόσο, σε σύγκριση με την παραγωγή πετρελαίου, για την κάλυψη μέρους της συμβολής της, χρειάζεται η συνδρομή περισσότερων χωρών.

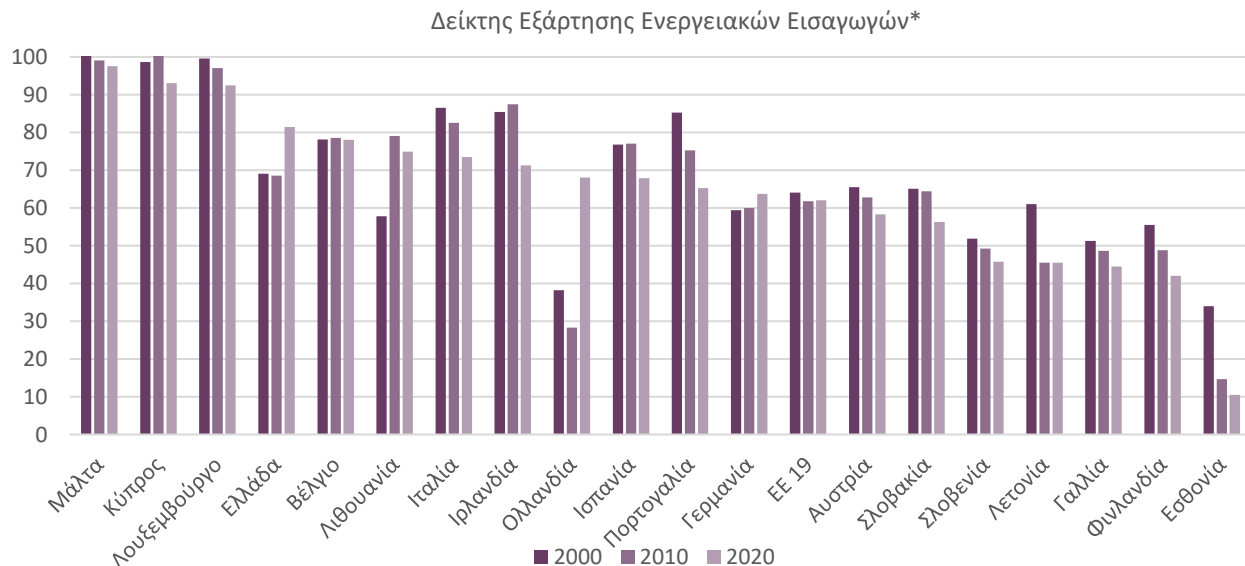

Πηγή: Eurostat

Μικρή διαφορά του μεριδίου της Ρωσίας από εκείνα της Σαουδικής Αραβίας (1^η χώρα παραγωγός) και των ΗΠΑ (3^η θέση). Ήταν σταθερό στην περίοδο 2010-2019.

Το μερίδιο της Ρωσίας σημείωσε υποχώρηση στην εξεταζόμενη περίοδο, κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες, και, σε συνδυασμό με την άνοδο του μεριδίου των ΗΠΑ, την έφερε στη δεύτερη θέση.

Από την 9^η θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης το 2000 και τη 10^η θέση το 2010 ως προς το δείκτη εξάρτησης ενεργειακών εισαγωγών, η Ελλάδα βρέθηκε στην 4^η θέση το 2020

Σημ.: Ο δείκτης εξάρτησης ενεργειακών εισαγωγών ορίζεται από το μερίδιο των καθαρών εισαγωγών (εισαγωγές - εξαγωγές) στην ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ενέργειας, δηλαδή το άθροισμα της παραγόμενης ενέργειας εγχωρίως και των καθαρών εισαγωγών.

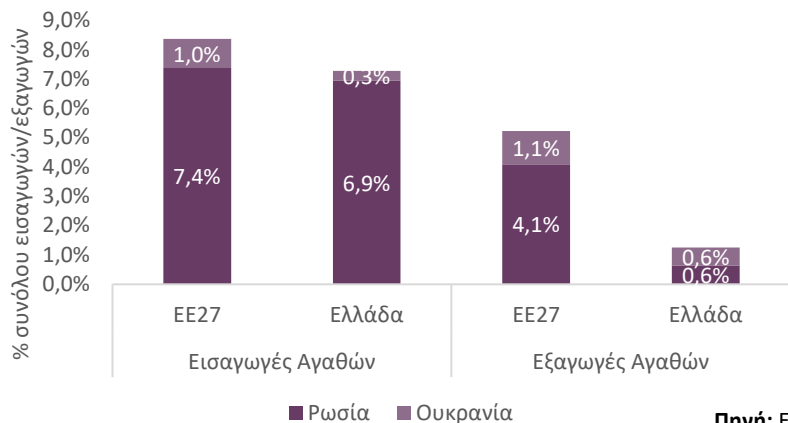
Πηγή: Eurostat

Σημαντική εξάρτηση Ελλάδας και ΕΕ από τις εισαγωγές προϊόντων από τη Ρωσία. Μικρότερη σημασία των εξαγωγών στη Ρωσία, ιδίως εγχωρίως.

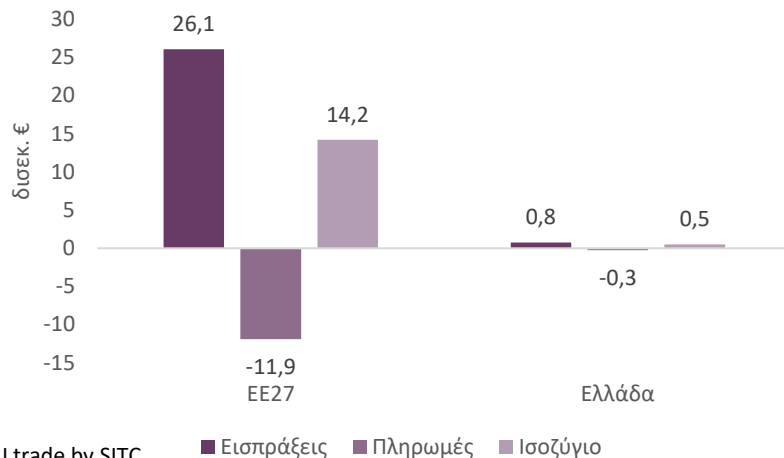
Στα €3,7 δισεκ. ετησίως οι εισαγωγές της Ελλάδας από τη Ρωσία την περίοδο 2017-2021. Στα €135,5 δισεκ. οι εισαγωγές της ΕΕ. €18,6 δισεκ. οι εισαγωγές της ΕΕ2 από Ουκρανία, €184 εκατ. από Ελλάδα

Μέσο πλεόνασμα €14,2 δισεκ. της ΕΕ με τη Ρωσία στις Υπηρεσίες την περίοδο 2016-2019 και €504,6 εκατ. για την Ελλάδα

Μερίδιο Ρωσίας και Ουκρανίας στο εμπόριο Αγαθών (μ.ο. 2017-2021)

Ισοζύγιο Υπηρεσιών με τη Ρωσία (μ.ο. 2016-2019)

Πηγή: Eurostat, EU trade by SITC

Περίπου το 7% των εισαγωγών προϊόντων της Ελλάδας και της ΕΕ προέρχεται από τη Ρωσία. Μικρότερη εξάρτηση στις εξαγωγές, ιδίως για την Ελλάδα.

Το 1% των εισαγωγών και των εξαγωγών προϊόντων της ΕΕ σχετίζεται με την Ουκρανία. Μικρότερα μερίδια για την Ελλάδα.

Στα €809 εκατ. οι εισπράξεις της ελληνικής οικονομίας από τη Ρωσία το 2019, πριν την απότομη πτώση του 2020

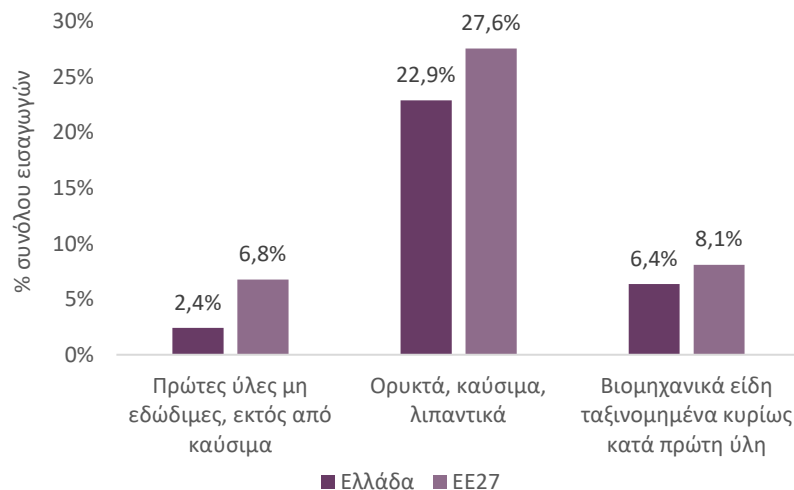

Υψηλότερη εξάρτηση των Ευρωπαϊκών εισαγωγών από Ρωσία και Ουκρανία για ορυκτά καύσιμα και επιμέρους πρώτες ύλες

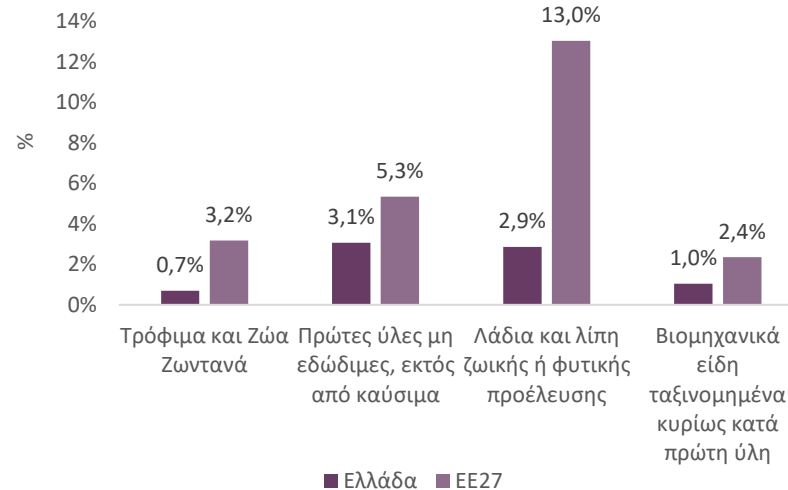
Το 22,9% των εισαγωγών καυσίμων της Ελλάδας προέρχεται από τη Ρωσία. Στο 27,6% το αντίστοιχο μερίδιο στην ΕΕ. Το 8,1% των εισαγωγών βιομηχανικών ειδών της ΕΕ από τη Ρωσία, στο 6,4% το σχετικό μερίδιο για την Ελλάδα.

Η ΕΕ παρουσιάζει σημαντική εισαγωγική εξάρτηση από την Ουκρανία σε Λάδια-λίπη (13%) και πρώτες ύλες (5,3%). Χαμηλότερη εξάρτηση εισαγωγών από την Ουκρανία για την Ελλάδα, με υψηλότερη αυτή σε πρώτες ύλες.

Εξάρτηση εισαγωγών από Ρωσία (μ.ο. 2017-2021)

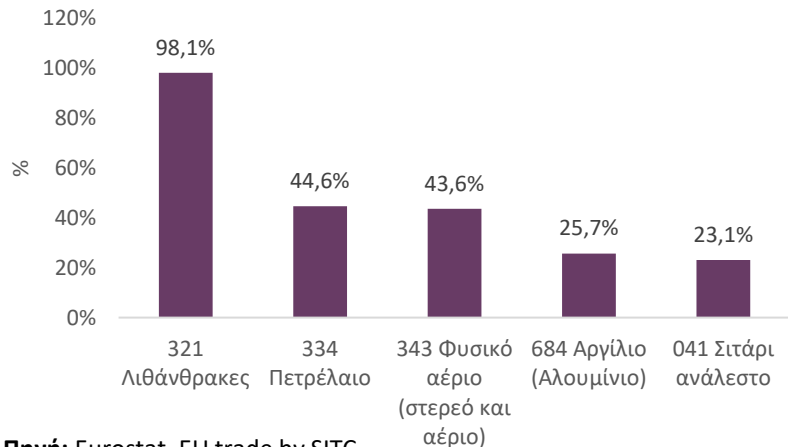
Εξάρτηση εισαγωγών από Ουκρανία (μ.ο. 2017-2021)

Πηγή: Eurostat, EU trade by SITC

Το 98% των εισαγωγών λιθάνθρακα στην Ελλάδα προέρχεται από τη Ρωσία, όπως και πάνω από το 40% των εισαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου (66% στο αεριώδες φυσικό αέριο)

Μερίδιο εισαγωγών από Ρωσία (% στο σύνολο των εισαγωγών), 2021

Πηγή: Eurostat, EU trade by SITC

Το 81% των εισαγωγών νικελίου της ΕΕ προέρχονται από τη Ρωσία, καθώς και το 44,3% των εισαγωγών ράβδων σιδήρου, ενώ υψηλό μερίδιο έχουν τα ενεργειακά προϊόντα (>45%).

Ουκρανία

Ελλάδα

Οι μισές εισαγωγές της Ελλάδας σε χυτοσίδηρο προέρχονται από την Ουκρανία, όπως και το 12% των προϊόντων σιδήρου και το 9,4% του κακάου.

Ειδικότερα, το 98% των εισαγωγών μεταλλευμάτων τιτανίου, το 96,6% σε σιδηροπυρίτιο-μαγγάνιο και το 75% των ηλεκτρικών μονωτήρων από γυαλί εισάγεται στην Ελλάδα από την Ουκρανία.

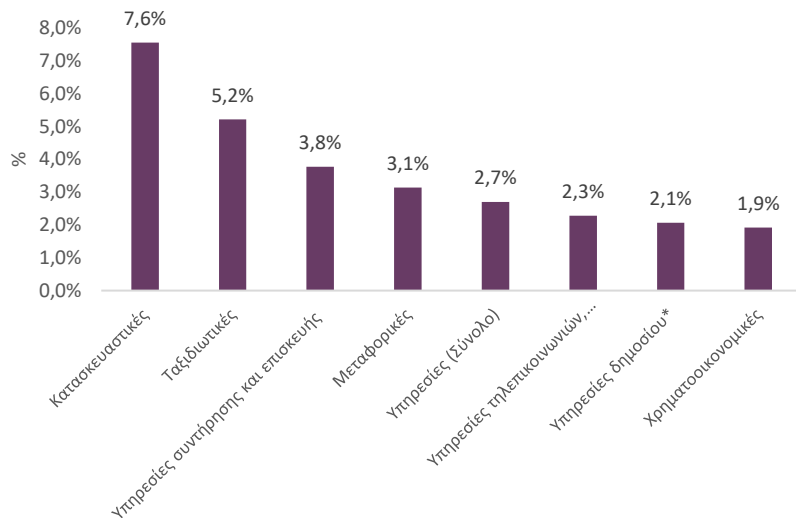
ΕΕ

Κυρίως ακατέργαστα τρόφιμα (έλαια, καλαμπόκι, δημητριακά) καταγράφονται στις εισαγωγές από την Ουκρανία (56,7% του συνόλου) μαζί με ράβδους σιδήρου (28%) και καυσόξυλα (24%). Ειδικότερα, το 91% του ακατέργαστου και το 64,4% του κατεργασμένου ηλιέλαιου προέρχεται από την Ουκρανία, ενώ σημαντικό μερίδιο έχουν οι εισαγωγές πουλερικών, με 72%.

Το 2,7% των εισπράξεων υπηρεσιών της ΕΕ από τη Ρωσία, έναντι 2,1% της Ελλάδας

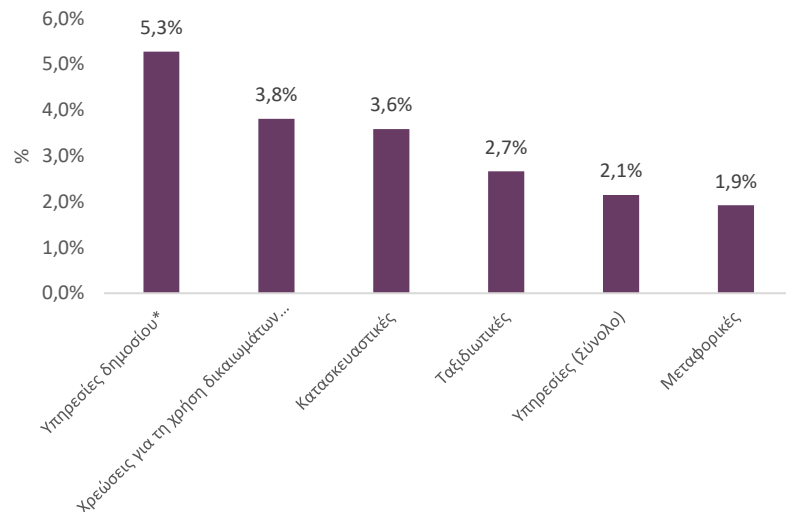
Σημαντικό μερίδιο της Ρωσίας στις εισπράξεις από κατασκευαστικές υπηρεσίες της ΕΕ (7,6%), και στις ταξιδιωτικές υπηρεσίες (5,2%)

Μερίδιο Ρωσίας στις εισπράξεις Υπηρεσιών της ΕΕ27 (μ.ο. 2016-2019)

Τα υψηλότερα μερίδια εισπράξεων από υπηρεσίες της Ελλάδας από τη Ρωσία, αφορούν σε εκείνες του δημόσιου τομέα και από υπηρεσίες royalties

Μερίδιο Ρωσίας στις εισπράξεις Υπηρεσιών της Ελλάδας (μ.ο. 2016-2019)

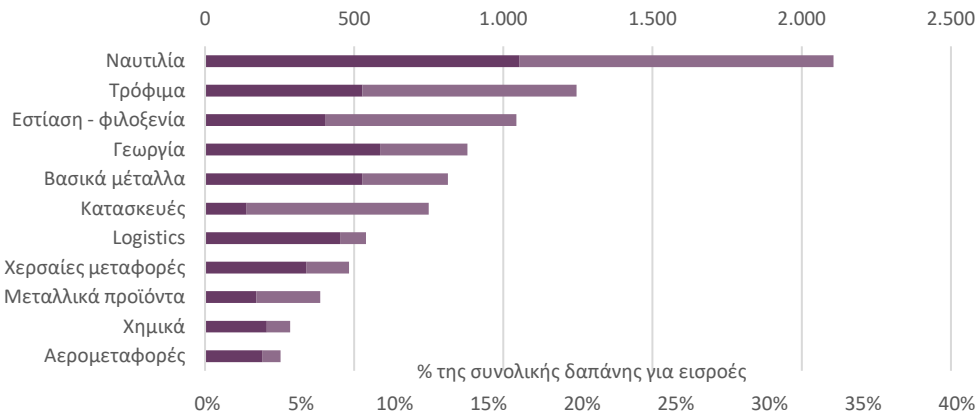

*Οι υπηρεσίες του δημοσίου περιλαμβάνουν συναλλαγές της κυβέρνησης και διεθνών οργανισμών και διαχωρίζονται σε συναλλαγές προξενίων - προξενικών, στρατιωτικών μονάδων - φορέων και λοιτών δημόσιων υπηρεσιών

Πηγή: Eurostat, International trade in services (BPM6)

Δαπάνη για ενεργειακά προϊόντα, επιλεγμένοι κλάδοι

€ δισεκ.

■ Άμεσο ενεργειακό κόστος ■ Έμμεσο ενεργειακό κόστος

Πηγή: Ανάλυση IOBE, πίνακες εισροών-εκροών Eurostat

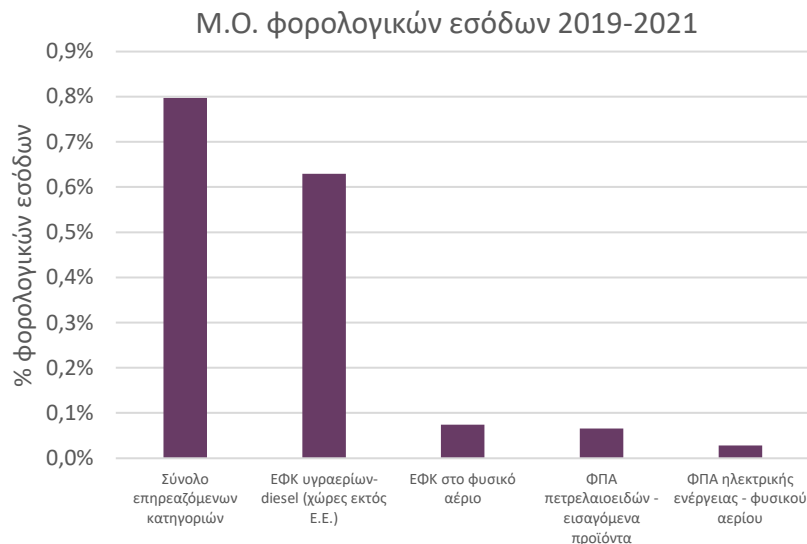
Ειδικό θέμα

- Άμεσο ενεργειακό κόστος: δαπάνη των επιχειρήσεων ενός κλάδου για πετρελαιοειδή, φυσικό αέριο και ηλεκτρισμό
- Έμμεσο ενεργειακό κόστος: το μέρος της δαπάνης για άλλες εισροές, που αντιστοιχεί στο ενεργειακό περιεχόμενο αυτών των εισροών
  - Παράδειγμα: Οι κατασκευές χρησιμοποιούν τιμέντο. Η παραγωγή του απαιτεί καύση ορυκτών καυσίμων (φυσικού αερίου, πετρελαίου, άνθρακα κ.α.)
- Το έμμεσο ενεργειακό κόστος σε κάποιες περιπτώσεις ξεπερνά το άμεσο: Κατασκευές, Εστίαση-φιλοξενία, Τρόφιμα, Μεταλλικά προϊόντα
- Logistics, Βασικά μέταλλα, Χημικά: περίπου το 1/5 των δαπανών για εισροές αφορά άμεσα σε ενεργειακά αγαθά
- Συνυπολογίζοντας άμεση και έμμεση επίδραση του ενεργειακού κόστους: Ναυτιλία, Μεταλλικά προϊόντα, Γεωργία επηρεάζονται από μια αύξηση τιμών ενέργειας
  - 1/5 ή περισσότερο του κόστους εισροών αφορά την ενέργεια
  - Συνήθως οι μεγάλες επιχειρήσεις στους δύο πρώτους κλάδους επιτυγχάνουν σταθερές τιμές μέσω συμβολαίων με παρόχους

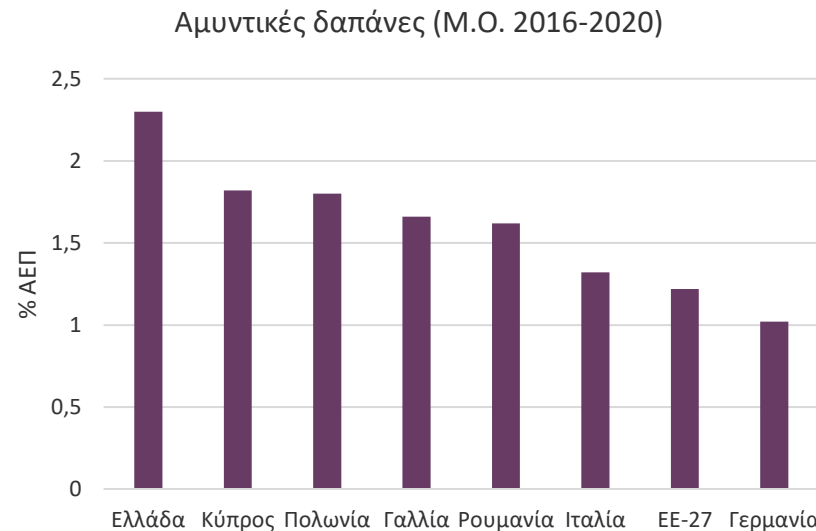
Το 0,8% των φορολογικών εσόδων σχετίζεται άμεσα με εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία

Εφόσον προκληθεί διαταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες ενεργειακών προϊόντων από τη Ρωσία, λόγω της υψηλής εισαγωγικής εξάρτησης της Ελλάδας, θα ασκηθούν άμεσες επιδράσεις στο 0,8% των φορολογικών εσόδων

Οι αμυντικές δαπάνες στην Ελλάδα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, είναι διαχρονικά μεγαλύτερες χωρών του πυρήνα της Ευρωζώνης και γειτονικών χωρών της Ουκρανίας. Είναι οι υψηλότερες στην ΕΕ.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Πηγή: Eurostat

- Η Ελλάδα 4^η ως προς την **εξάρτηση από ενεργειακές εισαγωγές** ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης
- Περίπου το 7% των **εισαγωγών αγαθών** της Ελλάδας και της ΕΕ, κύριου εξαγωγικού προορισμού των εγχώριων εξαγωγών, προέρχεται από τη **Ρωσία**. Μικρότερη εξάρτηση στις **εξαγωγές προϊόντων**, ιδίως για την Ελλάδα (0,6% του συνόλου).
- Το 1% των εισαγωγών και των εξαγωγών προϊόντων της ΕΕ σχετίζεται με την **Ουκρανία**. Μικρότερα μερίδια για την Ελλάδα.
- Συνυπολογίζοντας την **άμεση και την έμμεση** (μέσω των πρώτων υλών εκτός της ενέργειας) **επίδραση του ενεργειακού κόστους** στο κόστος παραγωγής, οι κλάδοι της Ναυτιλίας, των Βασικών Μετάλλων και της Γεωργίας επηρεάζονται σημαντικά από μια αύξηση των τιμών στην ενέργεια
- Το 22,9% των **εισαγωγών καυσίμων** της Ελλάδας προέρχεται από τη **Ρωσία**. Στο 27,6% το αντίστοιχο μερίδιο στην ΕΕ. Ακολουθούν σε μερίδιο στη χώρα μας οι **εισαγωγές βιομηχανικών ειδών**.
- Υψηλό μερίδιο στις ελληνικές εισαγωγές σε Λάδια-λίπη των εισαγωγών αυτών των προϊόντων από την **Ουκρανία**
- Πλεονασματικό το **ισοζύγιο υπηρεσιών** της Ελλάδας και της ΕΕ με τη Ρωσία
- Τα υψηλότερα **μερίδια εισπράξεων από υπηρεσίες** της Ελλάδας από τη **Ρωσία**, αφορούν σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα και υπηρεσίες royalties
- Εφόσον προκληθεί διαταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες ενεργειακών προϊόντων από τη Ρωσία, θα ασκηθούν άμεσες επιδράσεις στο 0,8% **των φορολογικών εσόδων** εγχωρίως

3. Διεθνές περιβάλλον

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

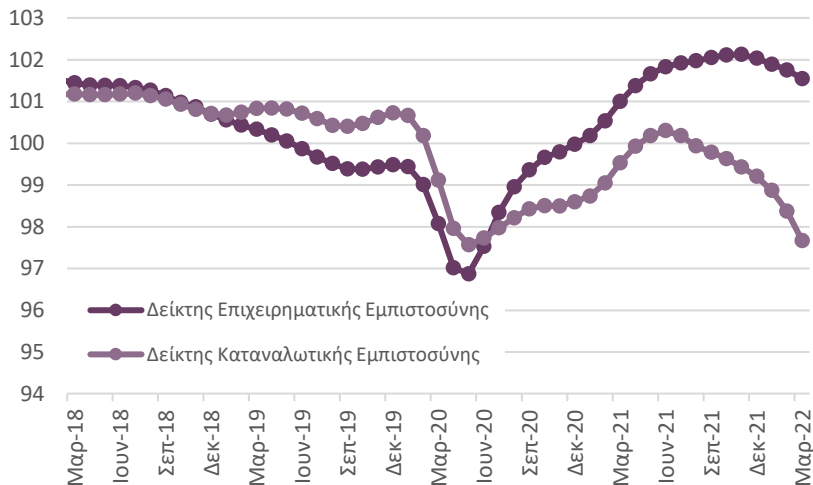
*«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια,
σταθεροποίηση της πανδημίας»*

Επιδείνωση κυρίως καταναλωτικής, αλλά και επιχειρηματικής εμπιστοσύνης παγκοσμίως, αλλά και οικονομικού κλίματος στην Ευρώπη

Σημαντική υποχώρηση της παγκόσμιας καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Μάρτιο, σε ελάχιστο επίπεδο 22 μηνών, ενώ ηπιότερη είναι η υποχώρηση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης

Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

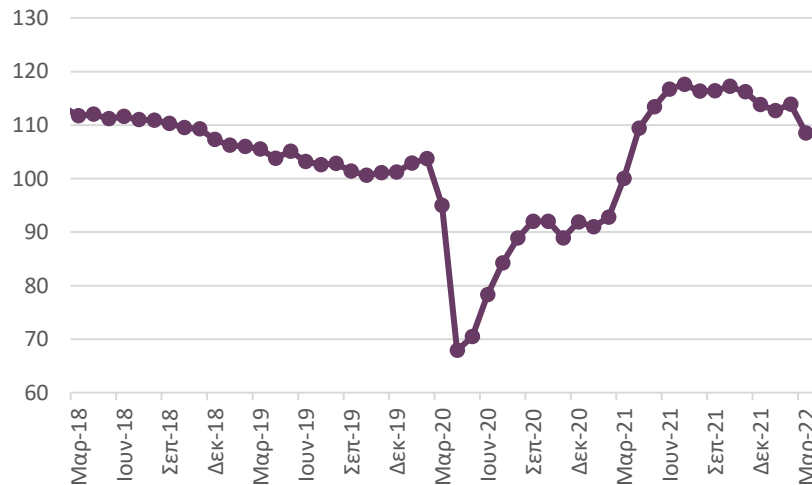

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 03/2022

Πτώση του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη στις 108,5 μονάδες, από 113,9 τον προηγούμενο μήνα

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

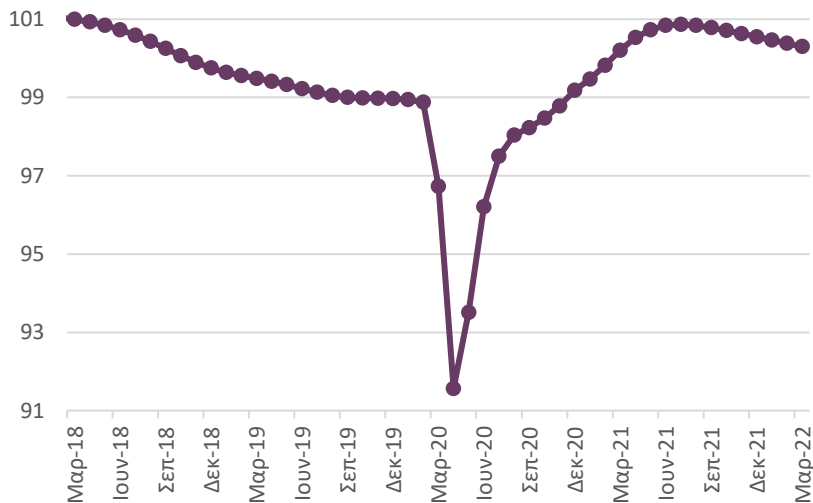

Πηγή: DG ECFIN, έως 03/2022

Οριακή υποχώρηση παρουσίασε ο CLI τον Μάρτιο (-0,1%) για όγδοο συνεχόμενο μήνα

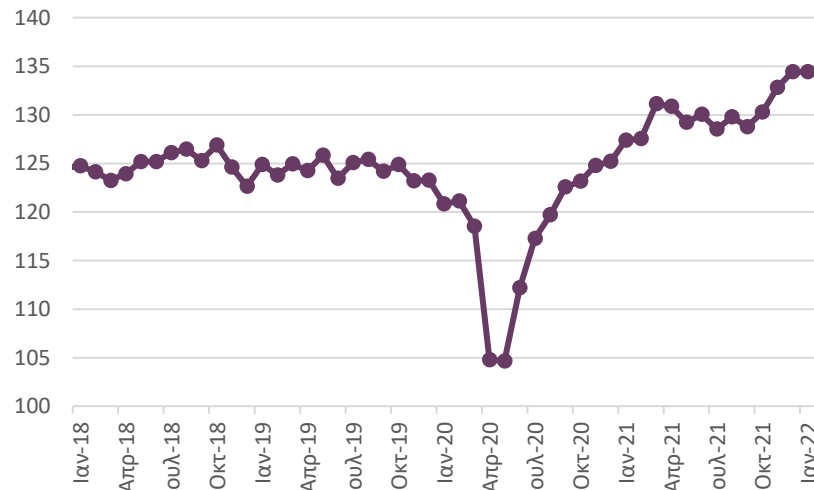
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 03/2022

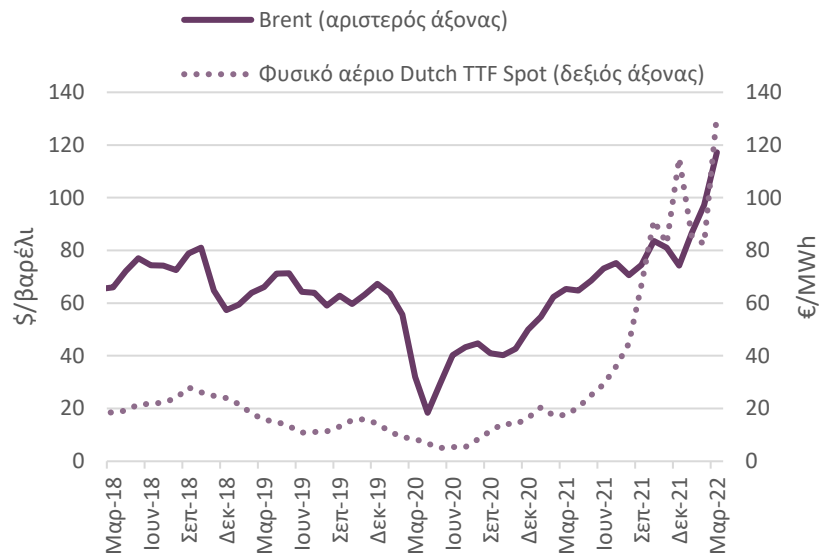
Σταθεροποιητικά κινήθηκε ο όγκος διεθνούς εμπορίου τον Ιανουάριο

Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

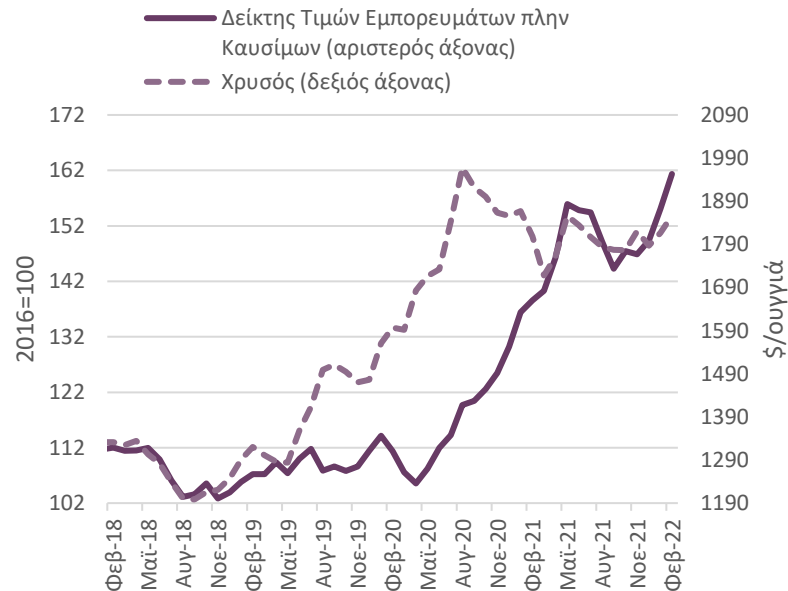
Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 01/2022

Άνοδος στην τιμή του Brent τον Μάρτιο κατά 20,7%, στα \$117,3/βαρέλι, σε πολυετές μέγιστο επίπεδο. Άνοδος κατά 59,6% στα 131,5€/MWh, για την τιμή του TTF μεσοσταθμικά τον ίδιο μήνα

Πηγή: U.S. Energy Information Administration και European Energy Exchange έως 03/2022

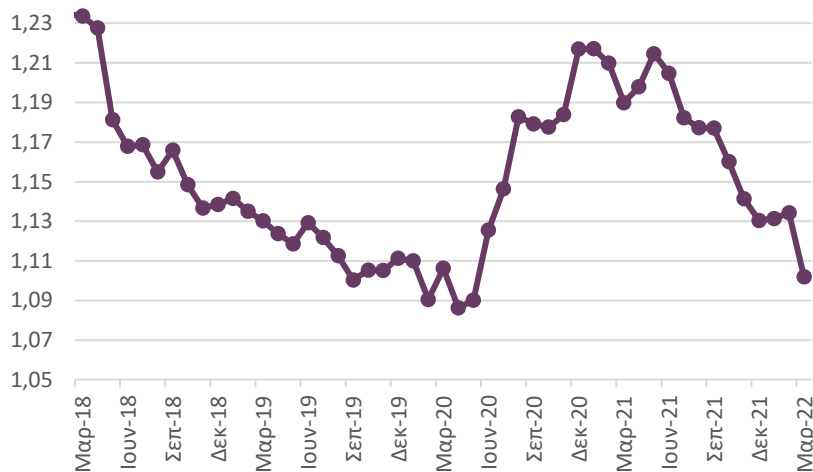
Άνοδος στο δείκτη τιμών λοιπών εμπορευμάτων (+4,1%) και την τιμή του χρυσού (+2,2%) τον Φεβρουάριο. Στα 1,856\$ ανά ουγγιά.

Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 02/2022

Έντονα πτωτικά κινήθηκε η ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου τον Μάρτιο (-2,8%), στα 1,10 \$/€

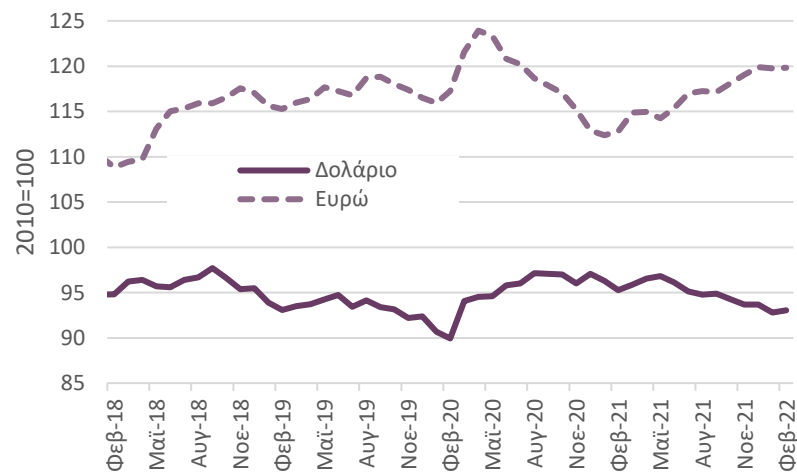
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 03/2022

Σταθεροποιητικά κινήθηκαν δολάριο (+0,3%) και ευρώ (0,1%) σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Φεβρουάριο

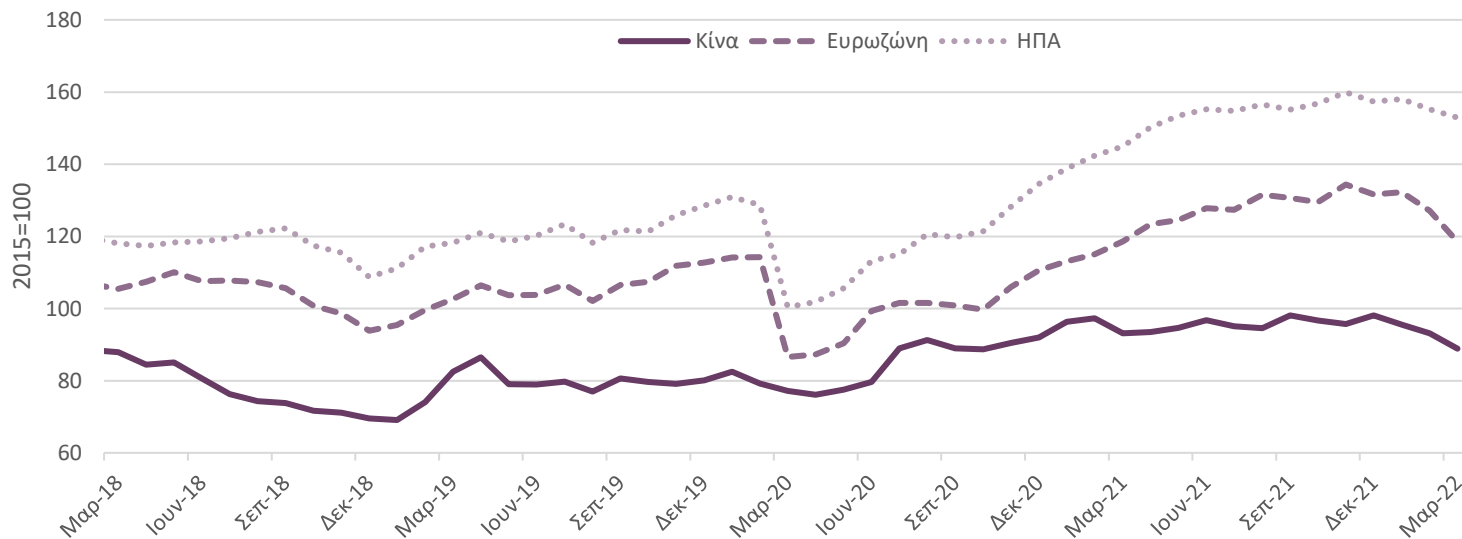
Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 02/2022

Πτωτικά κινήθηκαν τον Μάρτιο οι ΗΠΑ (-1,5%), αλλά κυρίως η Ευρωζώνη (-6,8%) και Κίνα (-4,6%)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

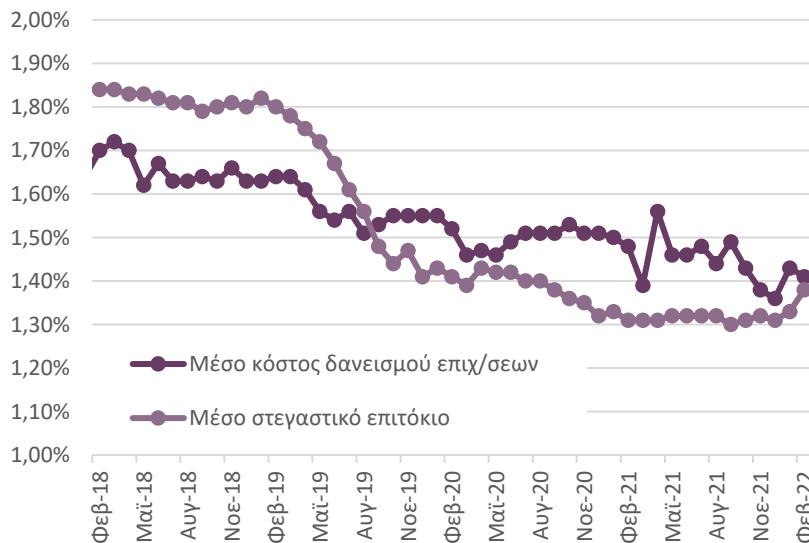
Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 03/2022

Χαμηλά παραμένει το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη.
Αύξηση αποδόσεων των κρατικών ομολόγων.

Το κόστος δανεισμού στην Ευρωζώνη ενισχύθηκε για στεγαστικά δάνεια, ενώ υποχώρησε ελαφρά για τις επιχειρήσεις τον Φεβρουάριο

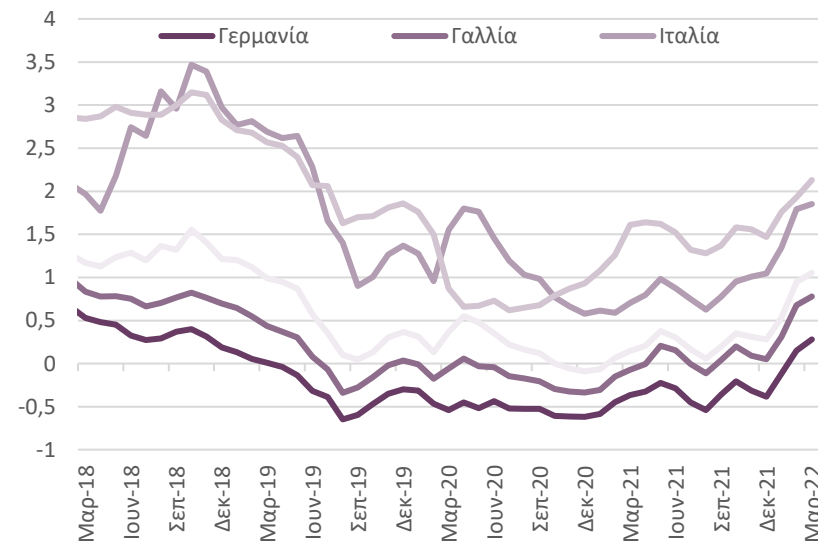
Άνοδος για τρίτο μήνα σε σειρά των αποδόσεων των 10-ετών κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ τον Μάρτιο

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 02/2022

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 03/2022

- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παγκοσμίως υποχώρησε σημαντικά τον Μάρτιο, ενώ ηπιότερη πτώση σημειώνει και η **επιχειρηματική εμπιστοσύνη**, παγκοσμίως. Σημαντική επιδείνωση σημείωσε τον Μάρτιο το **οικονομικό κλίμα** στην Ευρώπη.
- Το **διεθνές εμπόριο** κινήθηκε σταθεροποιητικά τον Ιανουάριο παραμένοντας σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.
- Σημαντική άνοδος στην τιμή του **πετρελαίου** και του **φυσικού αερίου** τον Μάρτιο. Αύξηση τιμών στα **υπόλοιπα εμπορεύματα** (πλην καυσίμων) τον Φεβρουάριο και στην τιμή του **χρυσού**.
- Σημαντική πτώση του **ευρώ** τον Μάρτιο σε σχέση με το δολάριο.
- Το **κόστος κεφαλαίου** ανέρχεται για τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη τον Μάρτιο, ενώ άνοδο σημειώνουν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Απώλειες κατέγραψαν οι **κεφαλαιαγορές** στις ΗΠΑ τον Μάρτιο, αλλά κυρίως σε Ευρώπη και Κίνα.

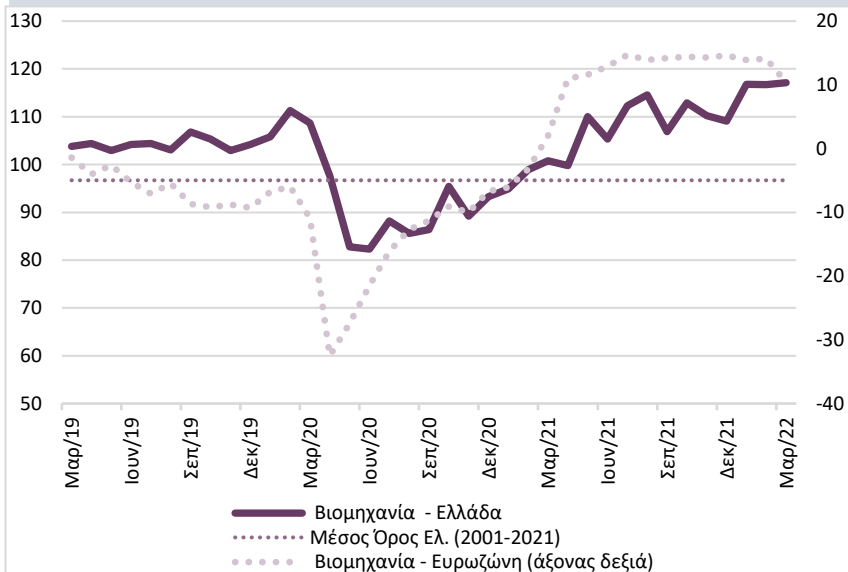
4. Οικονομικό κλίμα

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια, σταθεροποίηση της πανδημίας»

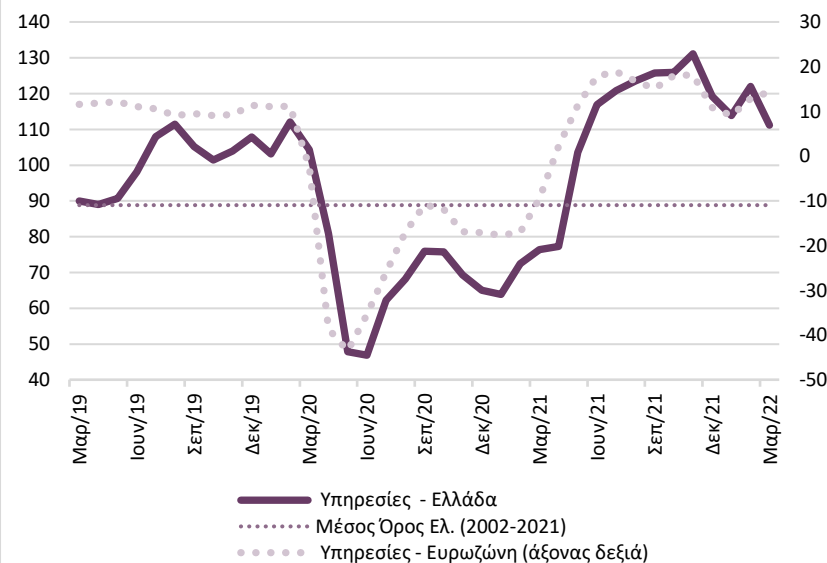
Σχεδόν αμετάβλητες οι επιχειρηματικές προσδοκίες σε Βιομηχανία, σημαντική επιδείνωση στις Υπηρεσίες

Μικρή ενίσχυση στις προσδοκίες στη Βιομηχανία, από βελτίωση των παραγγελιών και της ζήτησης και αποκλιμάκωση των αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** ενισχύθηκε ήπια τον Μάρτιο, στις 117,1 (από 116,7 τον Φεβρουάριο) μονάδες, επίπεδο αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (100,8 μον.).

Επίδεινωση στις προσδοκίες στις Υπηρεσίες, από απαισιοδοξία για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου

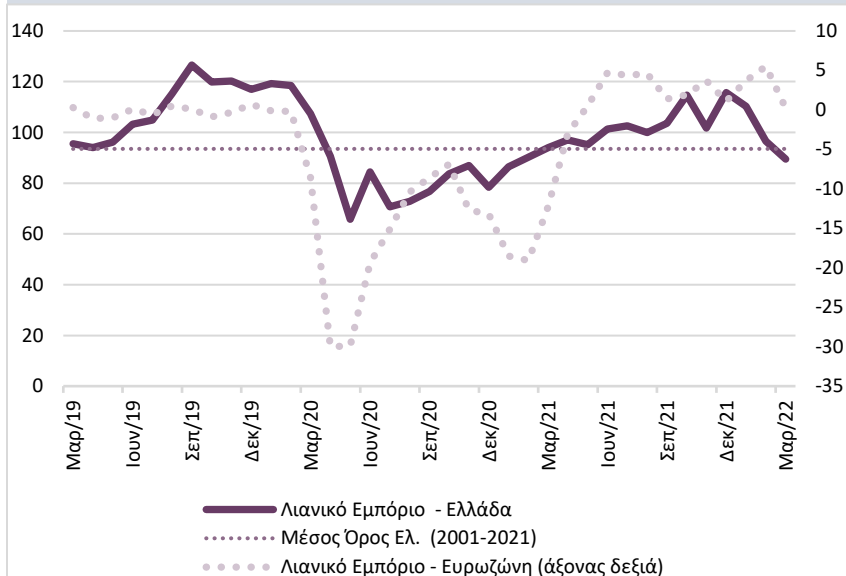
Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχώρησε αισθητά τον Μάρτιο, στις 111,2 μονάδες, από 122,0 τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, πριν ένα χρόνο βρισκόταν στις 76,4 μονάδες.

Πηγή: ΙΟΒΕ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 3/2022

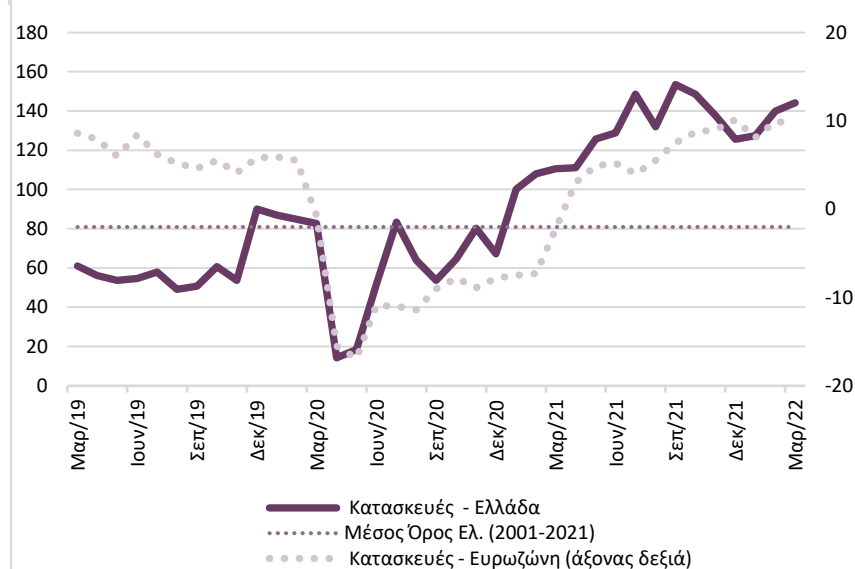
Αισθητή επιδείνωση προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο, μικρή βελτίωση στις Κατασκευές

Επίδεινωση των προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο για τρίτο συνεχή μήνα

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** μειώθηκε εκ νέου τον Μάρτιο και διαμορφώθηκε στις 89,5 (από 96,5 τον Φεβρουάριο) μονάδες. Ένα έτος νωρίτερα βρισκόταν υψηλότερα, στις 94,0 μονάδες.

Ενίσχυση προσδοκιών στις Κατασκευές, προερχόμενη αποκλειστικά από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** βελτιώθηκε ήπια τον Μάρτιο, στις 144,1 μονάδες (από 140,0 μον. τον Φεβρουάριο), επίπεδο πολύ υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (110,5 μονάδες)

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 3/2022

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για 18ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 3/2022

- Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** υποχώρησε ήπια τον **Μάρτιο**, ωστόσο διαμορφώθηκε αισθητά υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (+16,6 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Μάρτιο 2021).
- Στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, σημειώθηκε σημαντική επιδείνωση στις Υπηρεσίες και ηπιότερη στο Λιανικό εμπόριο. Μικρή ήταν η ενίσχυση στις Κατασκευές, ενώ ηπιότερη στη Βιομηχανία.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε επιδείνωση σε σχέση με τον Φεβρουάριο, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-7,1 μονάδες του δείκτη έναντι του Μαρτίου 2021).
- Υποχώρηση της αξιοποίησης του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας**, παραμένοντας ωστόσο υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο.

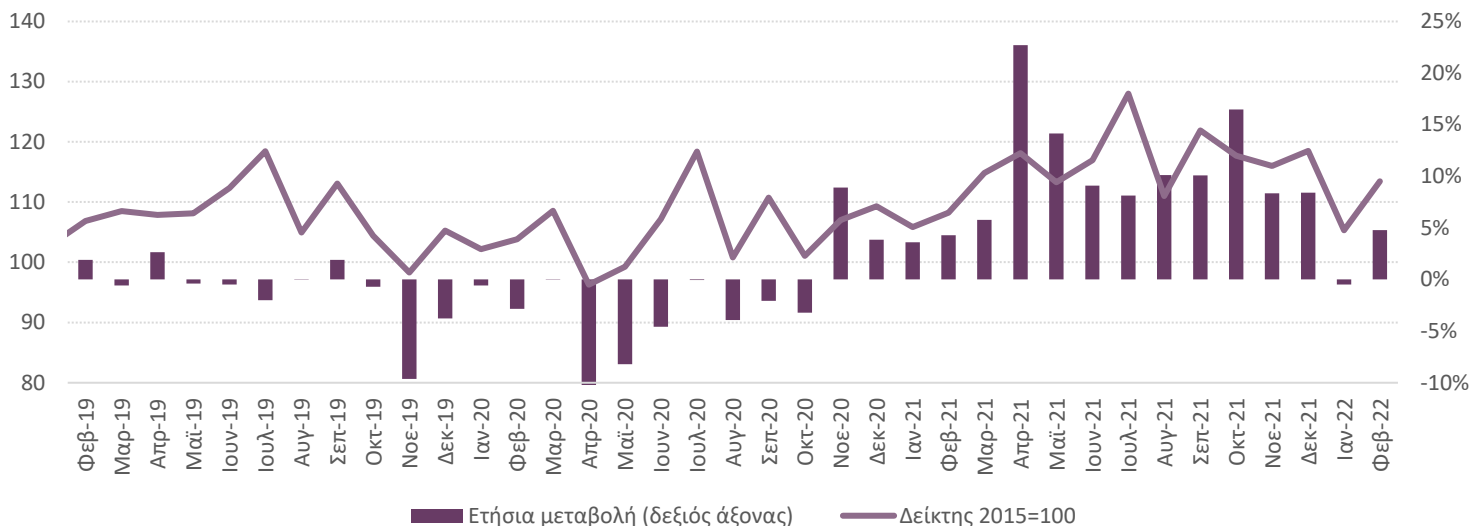
5. Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

*«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια,
σταθεροποίηση της πανδημίας»*

Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής τον Φεβρουάριο κατά 4,8%, σε συνέχεια αντίστοιχης ανόδου πέρυσι (+4,3%)

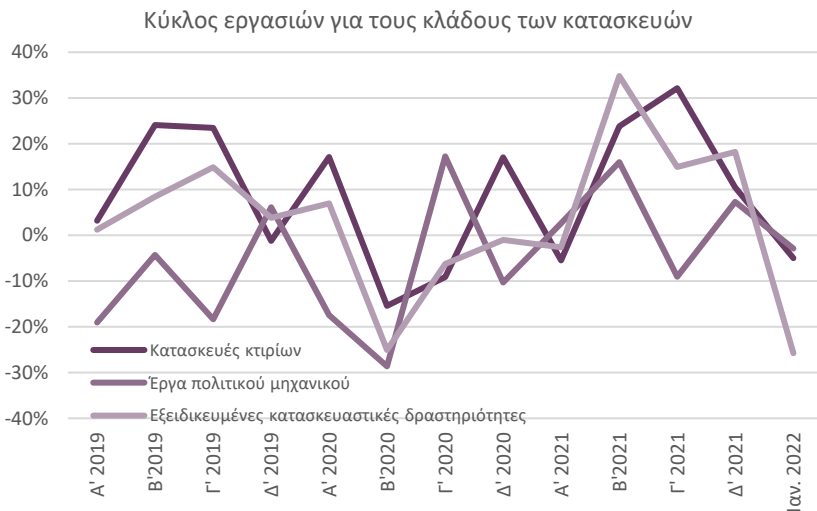
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 02/2022

Ενίσχυση στη Μεταποίηση (+7,9%), υποχώρηση στους υπόλοιπους βασικούς τομείς. Η παραγωγή των Ορυχείων περιορίστηκε κατά 10,7% (κατόπιν -5,9% πέρυσι), ενώ η παραγωγή Ηλεκτρικού ρεύματος κατά 3,9%, αντί αύξησης 11,9% τον Φεβρουάριο του 2021. Σε σημαντικούς κλάδους για την ελληνική οικονομία, η παραγωγή των Φαρμάκων αυξήθηκε κατά 5,1% (από +18,8% πέρυσι), τα Μέταλλα κατά 9,7% (αντί -0,2% το 2021) και τα Τρόφιμα κατά 5,3% (αντί -0,9).

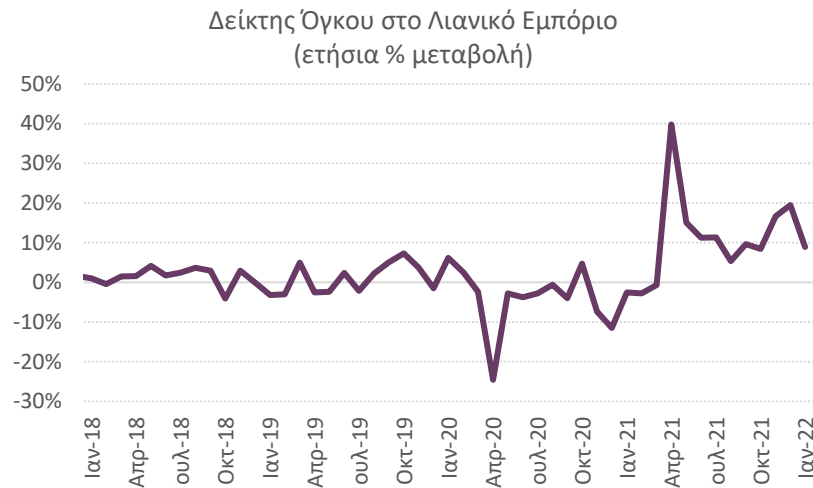
Υποχώρηση σε όλες τις επιμέρους δραστηριότητες των Κατασκευών τον Ιανουάριο του 2022.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 01/2022

Μείωση κυρίως στις Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες (-25,8%), και λιγότερες στις Κατασκευές Κτιρίων (-5,0%) και στα έργα Πολιτικού Μηχανικού (-2,9%)

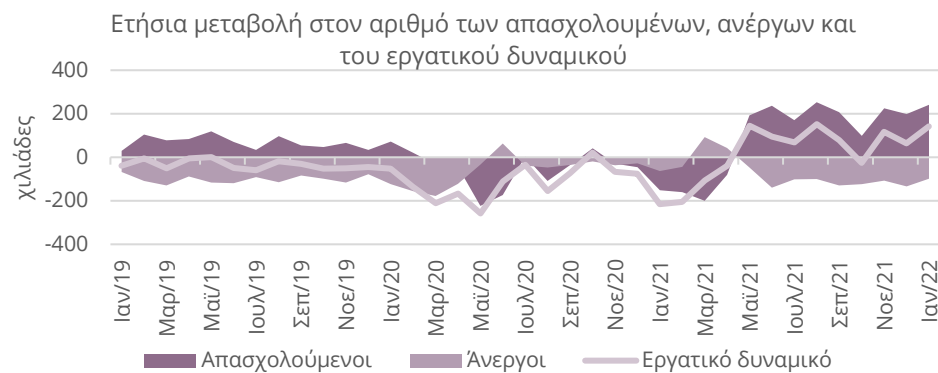
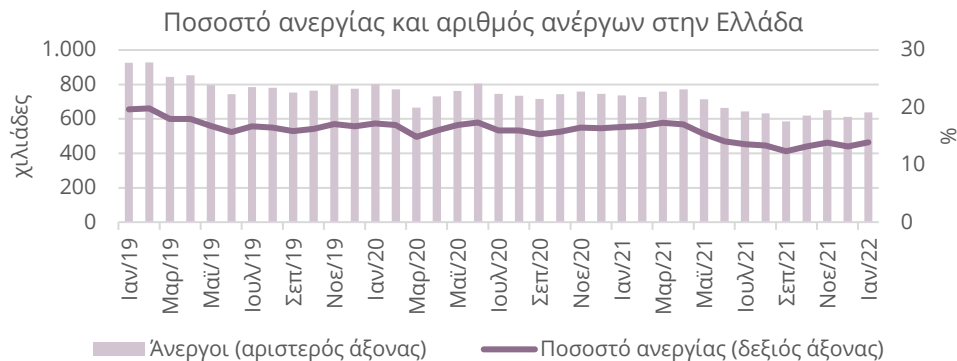
Αύξηση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Ιανουάριο κατά 8,9% (αντί -2,5% τον Ιανουάριο του 2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 01/2022

Μείωση στην Ένδυση- Υπόδηση (-7,4%) και στα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός (-6,7%). Μεγάλες αυξήσεις σε Φάρμακα (+27,6%), Καύσιμα (+17,4%) και Βιβλία-Χαρτικά (+17,1%)

Ισοχρή πτώση του ποσοστού ανεργίας τον Ιανουάριο του 2022

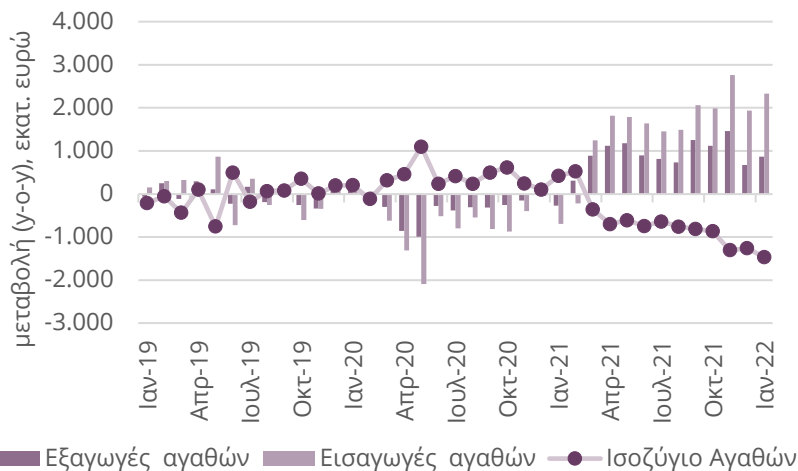

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον πρώτο μήνα του τρέχοντος έτους περιορίστηκε κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με τον Ιανουάριο πέρυσι, στο 13,9%.
- Την ίδια χρονική περίοδο ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε κατά 98,8 χιλ. άτομα, στους 637,5 χιλ.
- Η μείωση της ανεργίας ήταν κυρίως αποτέλεσμα της ενίσχυσης της απασχόλησης κατά 240,6 χιλ. άτομα ή κατά 6,5% (στα 3.945,1 χιλ. άτομα), η οποία μείωσε τον αριθμό του μη ενεργού πληθυσμού κατά 173,8 χιλ. άτομα, στα 3.262,2 χιλ.
- Σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2021 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας παρουσίασε άνοδο κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες.

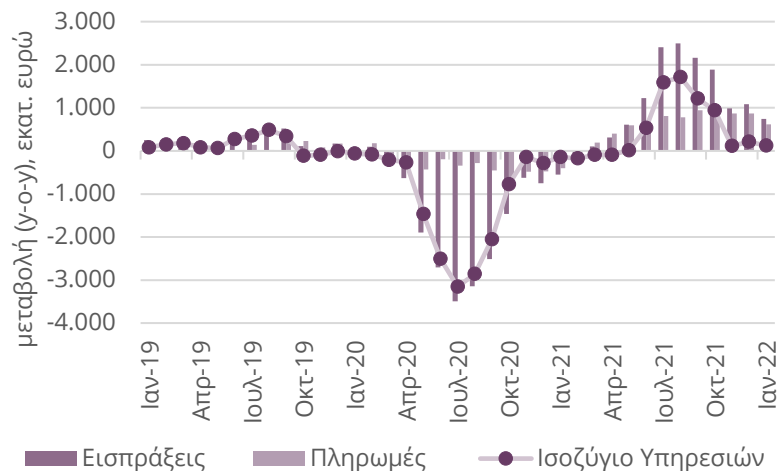
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 01/2022

Επέκταση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών και σταθεροποίηση σε χαμηλά επίπεδα για το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών τον Ιανουάριο

Ισοζύγιο Αγαθών

Ισοζύγιο Υπηρεσιών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 01/2022

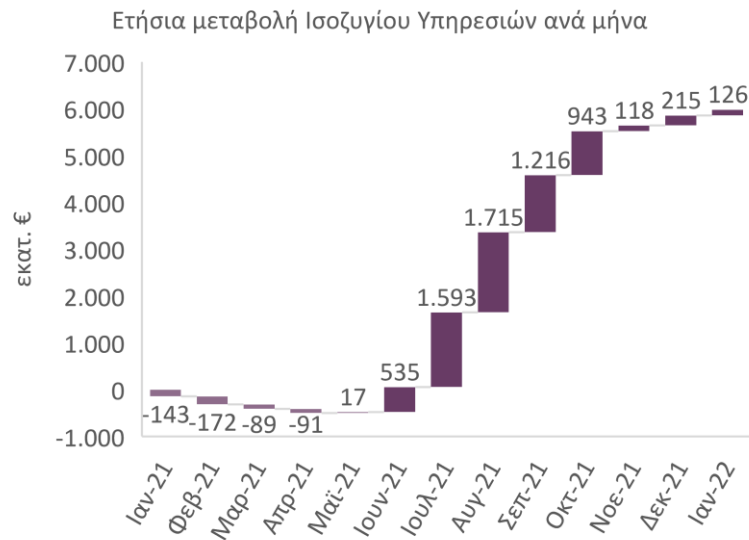
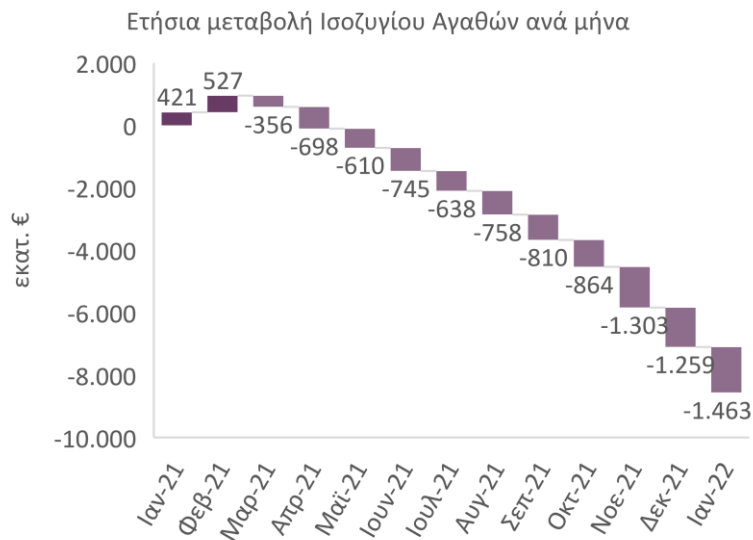
Διόγκωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών τον Ιανουάριο, στα €3,0 δισεκ., έναντι €1,6 δισεκ. πέρυσι, με υπερδιπλάσια αύξηση των εισαγωγών (+€2,3 δισεκ.), έναντι των εξαγωγών (+€866 εκατ.). Το 48% της αύξησης των εξαγωγών και το 43% των ενισχυμένων εισαγωγών τον Ιανουάριο αφορούσαν στα καύσιμα.

Το ισοζύγιο υπηρεσιών παρέμεινε θετικό τον Ιανουάριο στα €384 εκατ., υψηλότερο κατά €126 εκατ. σε σύγκριση με το 2021. Οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά €740 εκατ. έναντι €614 εκατ. των πληρωμών. Σημαντική θετική ώθηση προήλθε από τις εισπράξεις μεταφορικών υπηρεσιών που αυξήθηκαν κατά €554 εκατ. και λιγότερο από τις τουριστικές που ενισχύθηκαν κατά €106 εκατ.

Συνεχίζεται, με μεγαλύτερη ένταση, η συσσώρευση ελλειμμάτων στα αγαθά στην αρχή του 2022.

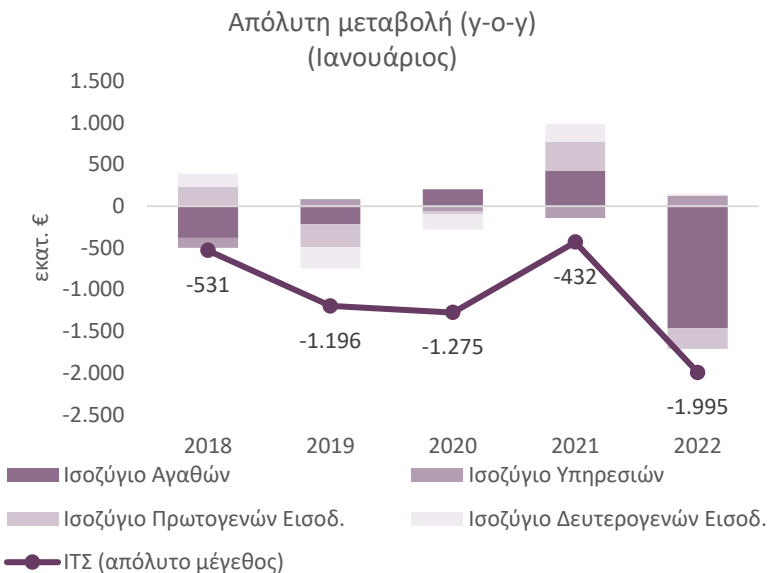
Εξασθένιση του πλεονάσματος υπηρεσιών μετά τον Νοέμβριο

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 01/2022

Μεγάλη επιδείνωση στο έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών κατά €1,56 δισεκ. τον Ιανουάριο

Τον Ιανουάριο καταγράφηκε σημαντική διόγκωση ελλείμματος στα αγαθά και μικρότερη στα πρωτογενή εισοδήματα. Μικρή βελτίωση στα ισοζύγια υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων

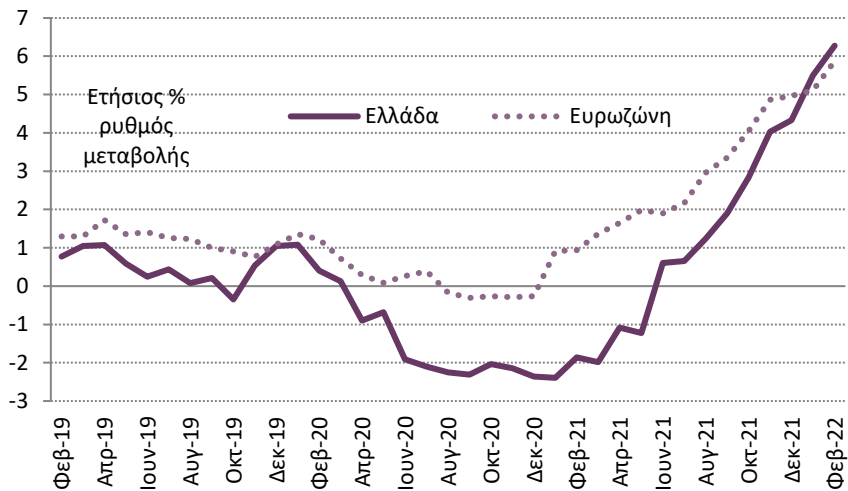
Ιανουάριος 2022: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €2,0 δισεκ., έναντι ελλείμματος €432 εκατ. τον Ιανουάριο του 2021

- Αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά €1,5δισεκ., με διεύρυνση εξαγωγών (+€866 εκατ.) και εισαγωγών (+€2,3 δισεκ.). Οι εξαγωγές καυσίμων αυξήθηκαν κατά €418 εκατ. και οι εισαγωγές καυσίμων κατά €1,0 δισεκ., έναντι του Ιανουαρίου του 2021.
- Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών αυξήθηκε με μικρή ένταση και τον Ιανουάριο έναντι του προηγούμενου έτους, καθώς επεκτάθηκε κατά €126 εκατ., με τις εισπράξεις να διαμορφώνονται στα €2,2δισεκ. και τις πληρωμές στα €1,8 δισεκ., αυξημένες αμφότερες. Οι τουριστικές εισπράξεις ήταν €140 εκατ. χαμηλότερες και από το 2020 και 2019.
- Το πλεόνασμα στα πρωτογενή εισοδήματα συρρικνώθηκε κατά €247 εκατ., με μείωση εισπράξεων και αύξηση πληρωμών, ενώ στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων καταγράφηκε οριακή βελτίωση, κατά €20 εκατ.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 01/2022

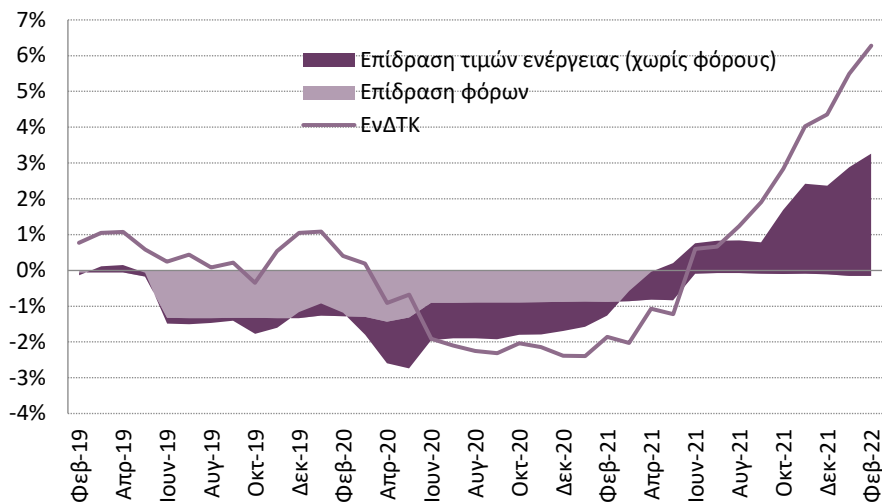
Εντονότερη η ενίσχυση των τιμών τον Φεβρουάριο, υψηλότερος ο πληθωρισμός εγχωρίως από ό,τι στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 2/2022

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Ελλάδα: Εναρμονισμένος πληθωρισμός 6,3% τον Φεβρουάριο, από 5,5% τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους. Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού την τελευταία 25-ετία. Εντονότερη η αυξητική επίδραση της εγχώριας ζήτησης.

– Ενίσχυση πληθωρισμού τον Φεβρουάριο από την ισχυρότερη αυξητική επίδραση της εγχώριας ζήτησης (3,0 ποσοστιαίες μονάδες) και των ενεργειακών αγαθών (3,4%). Αμετάβλητη η ήπια αρνητική επίδραση των έμμεσων φόρων (-0,2%).

Ευρωζώνη: Άνοδος του πληθωρισμού τον Φεβρουάριο, στο 5,9% από 5,1% τον προηγούμενο μήνα

- Αύξηση **βιομηχανικής παραγωγής** τον Φεβρουάριο κατά 4,8%, σε συνέχεια αντίστοιχης ανόδου πέρυσι (+4,3%)
- Υποχώρηση σε όλες τις επιμέρους δραστηριότητες των **Κατασκευών** τον Ιανουάριο, ιδίως στις Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες. Συνεχίζεται η σημαντική αύξηση του όγκου πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο** τον ίδιο μήνα, με χαμηλότερο ρυθμό.
- Σημαντική αποκλιμάκωση του **ποσοστού ανεργίας** σε σχέση με πριν ένα έτος στην αρχή του 2022, ηπιότερη ωστόσο από ότι στο τελευταίο τρίμηνο του 2021. Προήλθε εκ νέου από έντονη διεύρυνση της απασχόλησης.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, έλλειμμα €2,0 δισεκ. καταγράφηκε στο ΙΤΣ τον Ιανουάριο, με έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών.
- Ελλειμματικό το **ισοζύγιο αγαθών** τον Ιανουάριο, στα €3,0 δισεκ., με υπερδιπλάσια αύξηση των εισαγωγών (+€2,3 δισεκ.), έναντι των εξαγωγών (+€866 εκατ.). Το 48% των αυξημένων εξαγωγών και το 43% των αυξημένων εισαγωγών οφείλεται στα καύσιμα.
- Πλεόνασμα €384 εκατ. στο **ισοζύγιο υπηρεσιών** τον Ιανουάριο, με αύξηση εισπράξεων €740 εκατ. και πληρωμών κατά €614 εκατ. Ειδικά μεταφορικές εισπράξεις είναι αυξημένες σε σύγκριση με το 2021 κατά €554 εκατ.
- Ισχυρότερος ο **πληθωρισμός** τον Φεβρουάριο από ότι τον Ιανουάριο, από εντονότερη θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης και των ενεργειακών αγαθών (6,3%). Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού την τελευταία 25-ετία. Παρέμεινε σε υψηλότερο επίπεδο ο πληθωρισμός εγχωρίως από ότι στην Ευρωζώνη.

6. Δημοσιονομικά

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

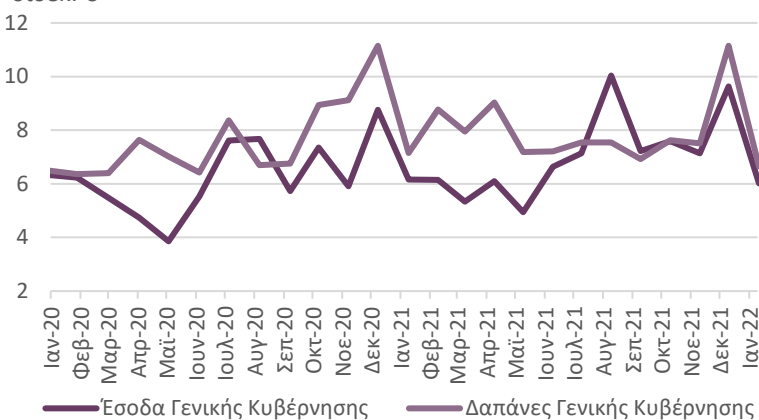
«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια, σταθεροποίηση της πανδημίας»

Μικρή μείωση εσόδων τον Ιανουάριο, σε σχέση με το 2021. Μεγαλύτερη συγκράτηση δαπανών, που βελτίωσε το δημοσιονομικό ισοζύγιο.

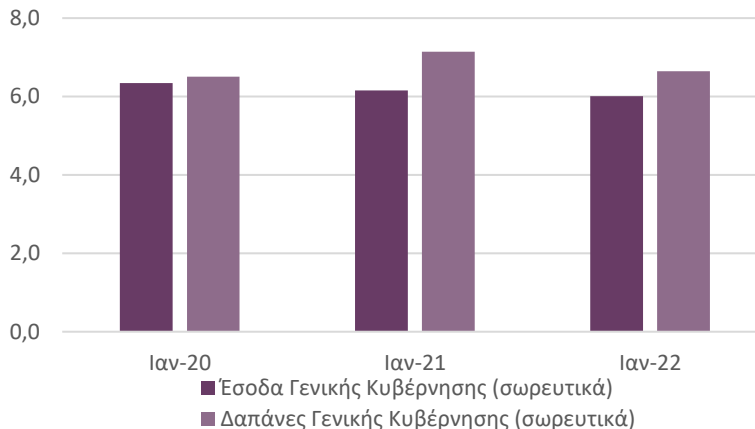
Λιγότερα έσοδα τον Ιανουάριο σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, κατά 2,3% (από +10,0% ένα μήνα νωρίτερα). Μεγαλύτερη περιστολή δαπανών, κατά 7,0% (από σταθερότητα τον Δεκέμβριο).

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

δισεκ. €

δισεκ. €

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 01/2022

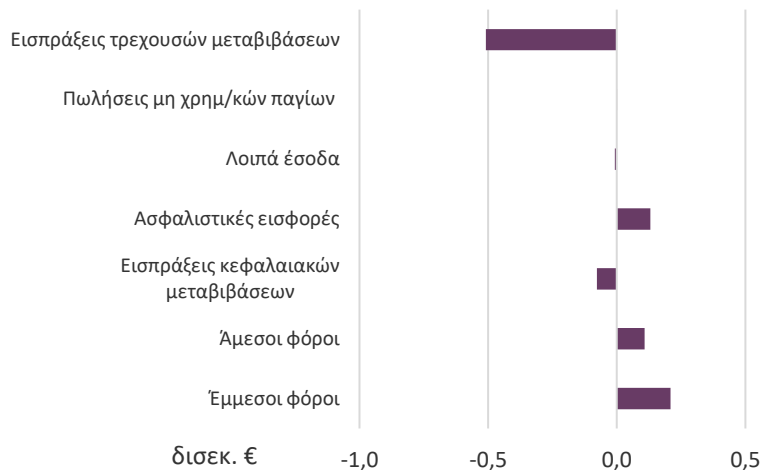
* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Μικρότερα έσοδα τον Ιανουάριο σε σχέση με πέρυσι κατά €142,8 εκατ., κυρίως από λιγότερες εισπράξεις τρεχουσών μεταβιβάσεων (-€508,6 εκατ.)

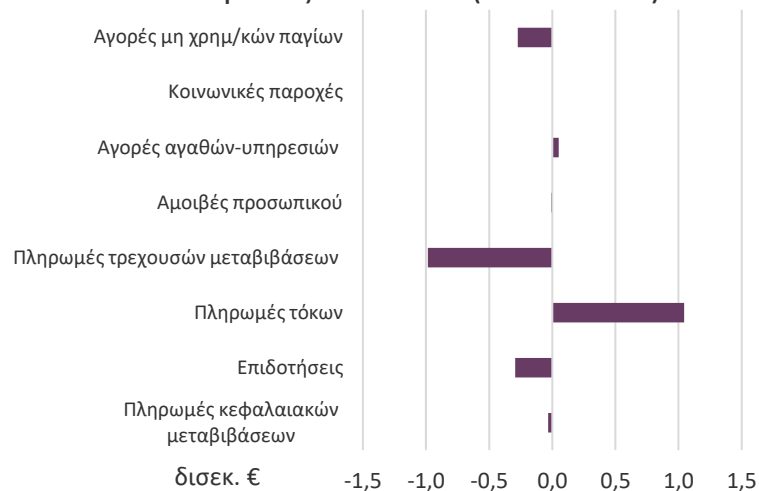
Υποχώρηση δαπανών κατά €503,9 εκατ., πρωτίστως από λιγότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€986,6 εκατ.)

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν. '22-'21)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν. '22-'21)

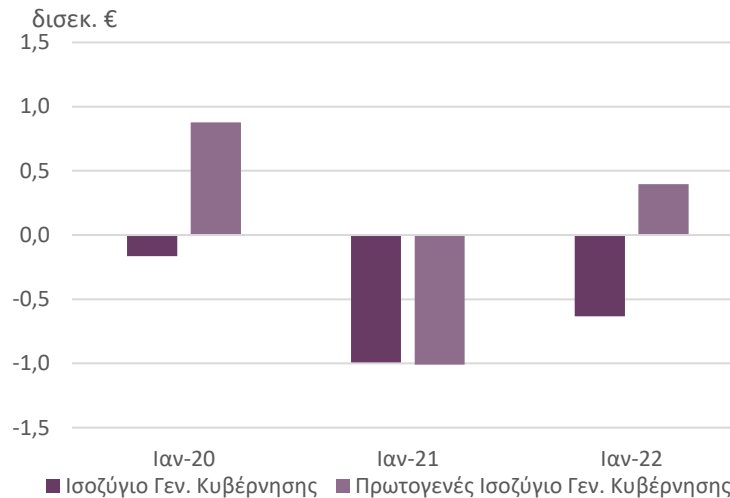
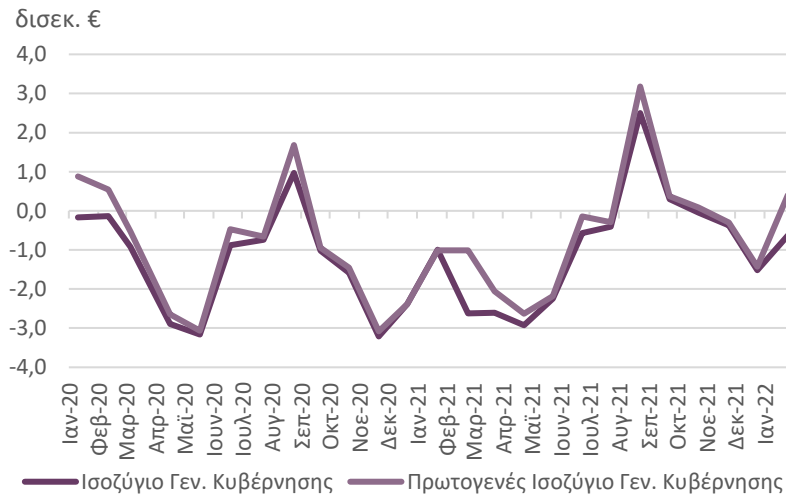
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 01/2022

Μείωση εσόδων τον Ιανουάριο από πέρυσι κατά €142,8 εκατ., από λιγότερες εισπράξεις τρεχουσών μεταβιβάσεων όπως προαναφέρθηκε, παρά τις περισσότερες εισπράξεις έμμεσων (-€209,1 εκατ.) και άμεσων φόρων (+€108,8 εκατ.).

Υποχώρηση δαπανών κατά €503,9 εκατ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις, καθώς και λιγότερες επιδοτήσεις (-€294 εκατ.) και αγορές πάγιων (-€274 εκατ.), παρά τις αρκετά περισσότερες πληρωμές τόκων (+€1,04 δισεκ.)

Σημαντική βελτίωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου Ιανουαρίου, έναντι επιδείνωσης τον Δεκέμβριο, ενώ ήταν πλεονασματικό.

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 01/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

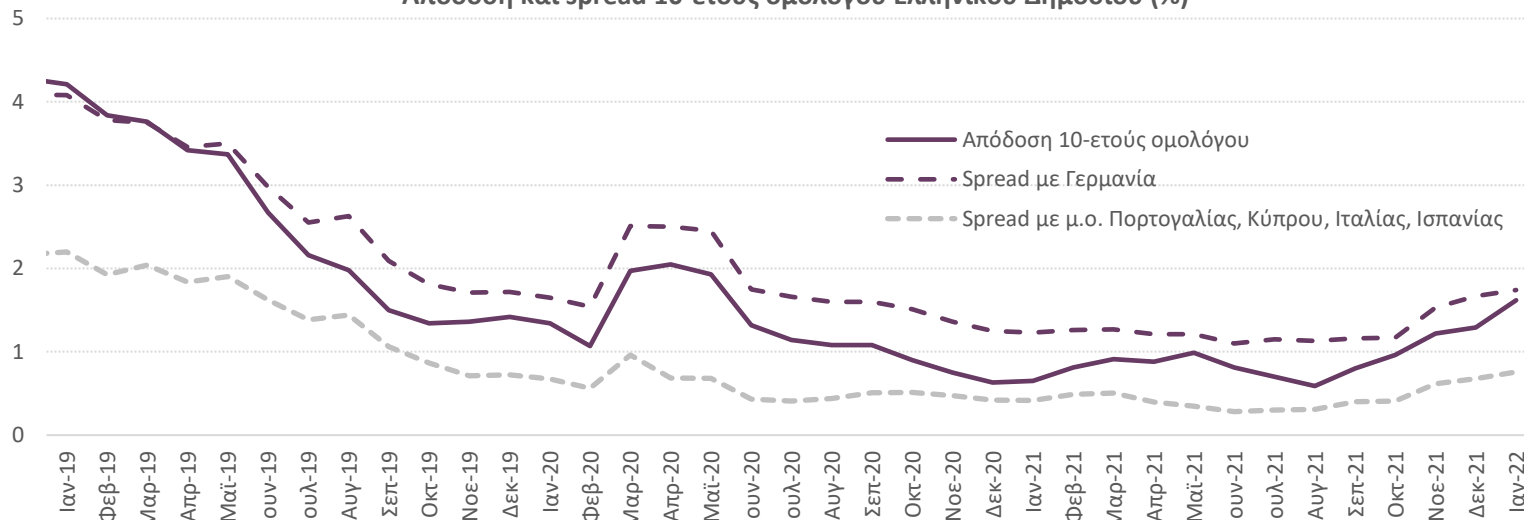
Πλεόνασμα πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου τον Ιανουάριο (€395,4 εκατ.) έναντι ελλείμματος €1,01 δισεκ. πριν ένα χρόνο. Η μείωση προήλθε αποκλειστικά από τη μείωση των δαπανών, η οποία, εξαιρουμένων των πληρωμών τόκων, έφτασε τα €1,57 δισεκ.

Βελτίωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €361,1 εκατ., σε έλλειμμα €632,1 εκατ.

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων αυξήθηκε για έκτο συνεχόμενο μήνα τον Φεβρουάριο, καταγράφοντας υψηλό επίπεδο 32 μηνών...

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

... σε 2,5% για το 10-ετές ομόλογο,

με το **spread** έναντι του αντίστοιχου γερμανικού να διευρύνεται, στις 231 μ.β. από 174 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 1/2022

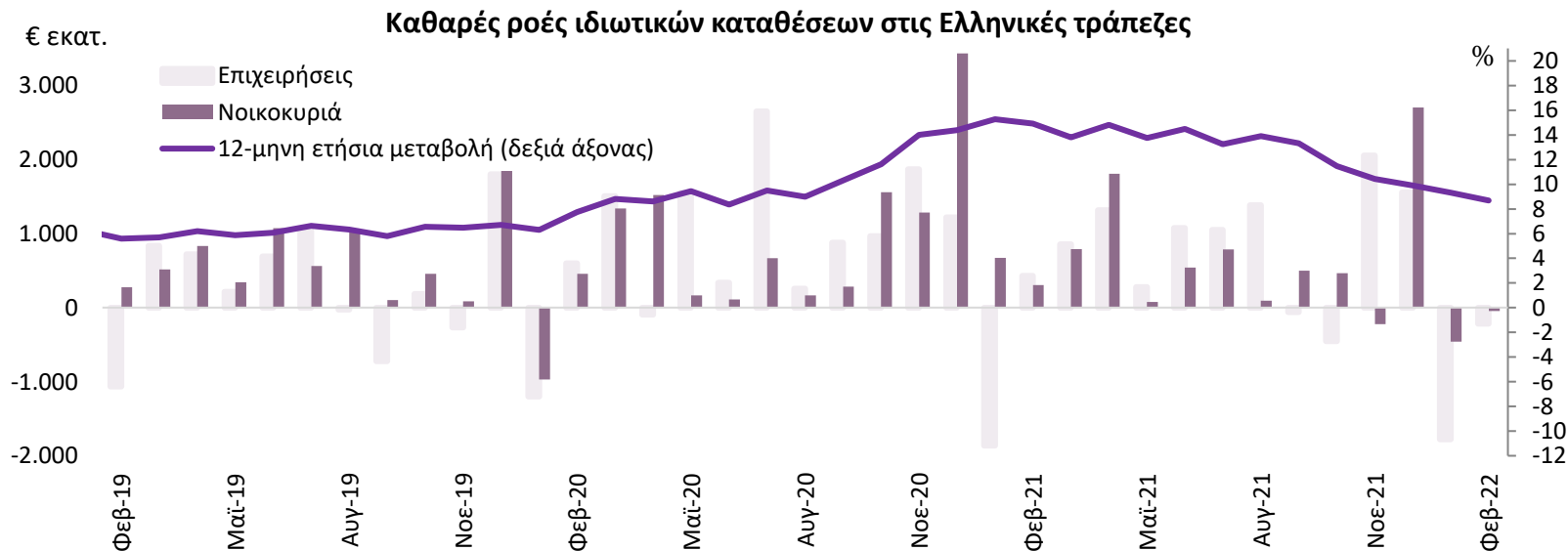
- **Βελτίωση δημόσιων οικονομικών** και τον Ιανουάριο σε σχέση με πριν ένα χρόνο, **από περιορισμό των δαπανών**, κατά 7,0%. **Μικρή υποχώρηση των εσόδων**, κατά 2,3%.
- Τον Ιανουάριο φέτος τα **έσοδα** ήταν μικρότερα κατά 142,8 εκατ., από λιγότερες εισπράξεις τρεχουσών μεταβιβάσεων (-€508,6 εκατ.), παρά τις περισσότερες εισπράξεις έμμεσων (-€209,1 εκατ.) και άμεσων φόρων (+€108,8 εκατ.).
- **Περιορισμός δαπανών** κατά €503,9 εκατ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€986,6 εκατ.), καθώς και λιγότερες επιδοτήσεις (-€294 εκατ.) και αγορές πάγιων (-€274 εκατ.), παρά τις αρκετά περισσότερες πληρωμές τόκων (+€1,04 δισεκ.)
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης τον Ιανουάριο €395,4 εκατ., έναντι ελλείμματος €1,01 δισεκ. πριν ένα χρόνο.
- Η μέση **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** σημείωσε περαιτέρω άνοδο τον Φεβρουάριο για έκτο συνεχόμενο μήνα, σε 2,5%, με το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών να διευρύνεται στις 231 μ.β.

7. Τραπεζικά

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

*«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική αστάθεια,
σταθεροποίηση της πανδημίας»*

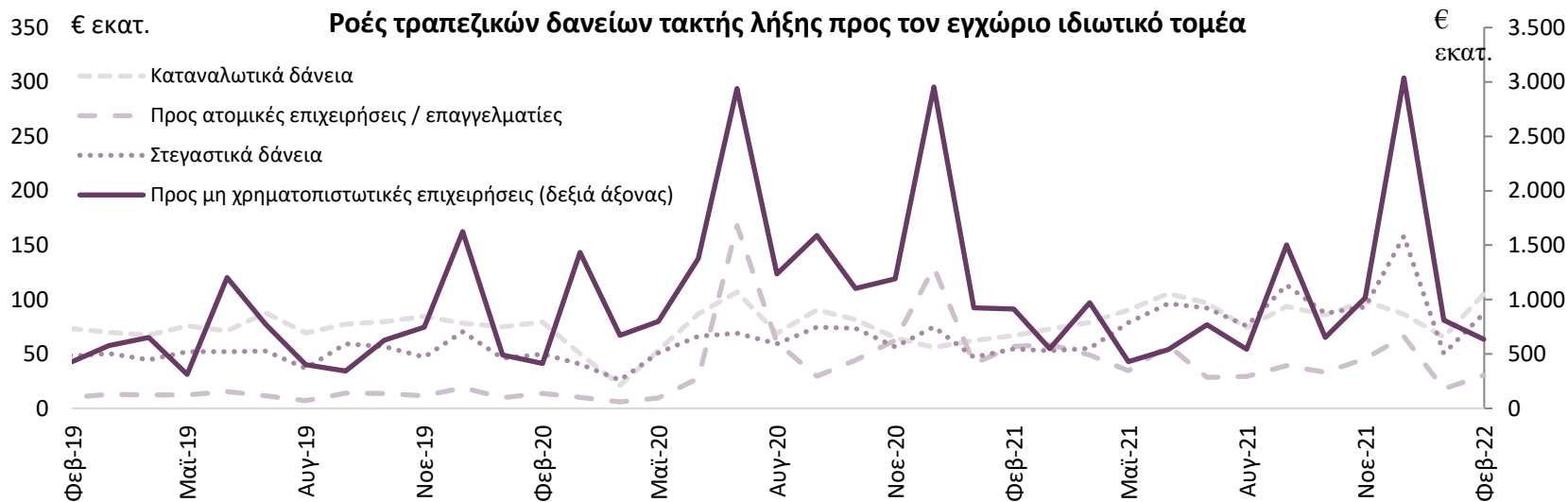
Οι τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών μειώθηκαν τον Φεβρουάριο κατά €260 εκατ. ...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 2/2022

... με πτώση κατά περίπου €215 εκατ. από τις καταθέσεις των επιχειρήσεων και κατά €45 εκατ. από καταθέσεις επιχειρήσεων. Ο 12-μησος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων μειώθηκε στο 8,7%.

Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €636 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Φεβρουάριο...

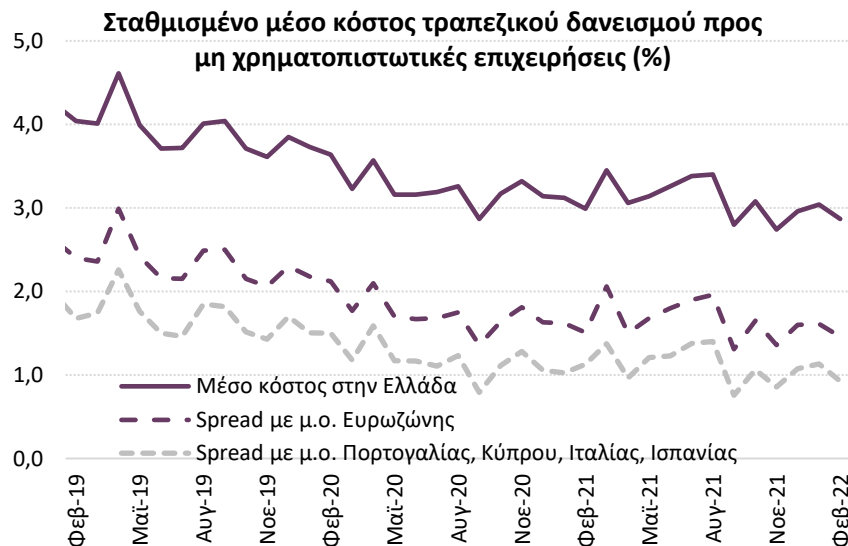

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 2/2022

... χαμηλότερα από την μέση μηνιαία ακαθάριστη ροή προς ΜΧΕ το 2021 περί το €1,0 δισεκ..
Από τις αρχές του 2020, οι ΜΧΕ έλαβαν νέα δάνεια τακτής λήξης ύψους €29,5 δισεκ. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται, με €192 εκατ. νέα δάνεια τον Φεβρουάριο.

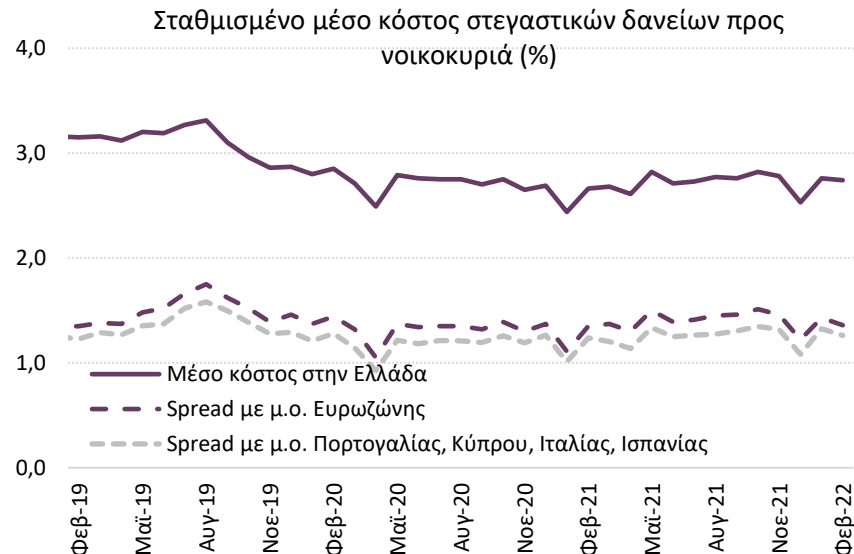
Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού μειώθηκαν ελαφρά τον Φεβρουάριο για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά

Το κόστος νέου δανεισμού των επιχειρήσεων μειώθηκε οριακά σε 2,9%, με αποτέλεσμα να μειωθεί η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 146 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 2/2022

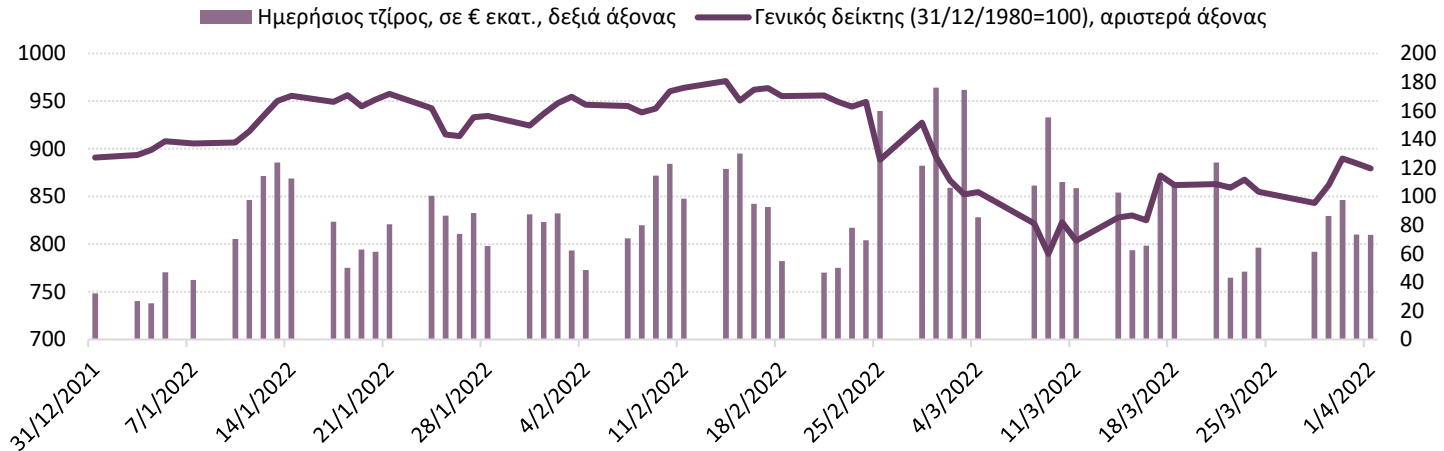
Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά μειώθηκε οριακά σε 2,7%, με αποτέλεσμα να μειωθεί η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 136 μ.β.

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά 93 μ.β. και 126 μ.β. για τις επιχειρήσεις και για τα νοικοκυριά αντίστοιχα.

Οι τιμές των μετοχών παρουσίασαν πτώση τον Μάρτιο κατά 5,2%, με υψηλή μεταβλητότητα εν μέσω συνεχιζόμενης γεωπολιτικής έντασης

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Πηγή: Capital.gr, έως 2/2022

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών ήταν αυξημένος τον Μάρτιο στα €98,4 εκατ., σε σύγκριση με μέσο όγκο ημερησίων συναλλαγών στα €68,9 εκατ. για το σύνολο του 2021.

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** μειώθηκαν τον Ιανουάριο κατά €260 εκατ., για δεύτερο συνεχόμενο μήνα.
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €0,6 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Φεβρουάριο, μειωμένα σε σχέση με τις μέσες ροές €1,0 δισεκ. το προηγούμενο έτος. Από τις αρχές του 2020, οι ΜΧΕ έχουν λάβει σωρευτικά **νέα δάνεια τακτής λήξης** περί τα €29,5 δισεκ.
- Η **καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών** συνέχισε να συρρικνώνεται.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά σημείωσαν ελαφρά πτώση τον Φεβρουάριο, με αντίστοιχη μείωση της απόκλισής τους από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε περαιτέρω πτώση τον Φεβρουάριο κατά 5,2%, με εντονότερη μεταβλητότητα και συναλλακτική δραστηριότητα.

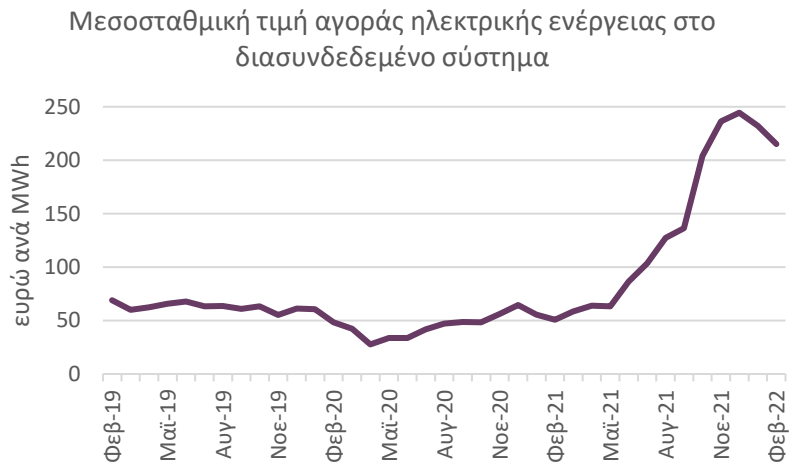
8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

*«Έντονη αβεβαιότητα από τη γεωπολιτική
αστάθεια, σταθεροποίηση της πανδημίας»*

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας παραμένει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα. Μείωση της τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

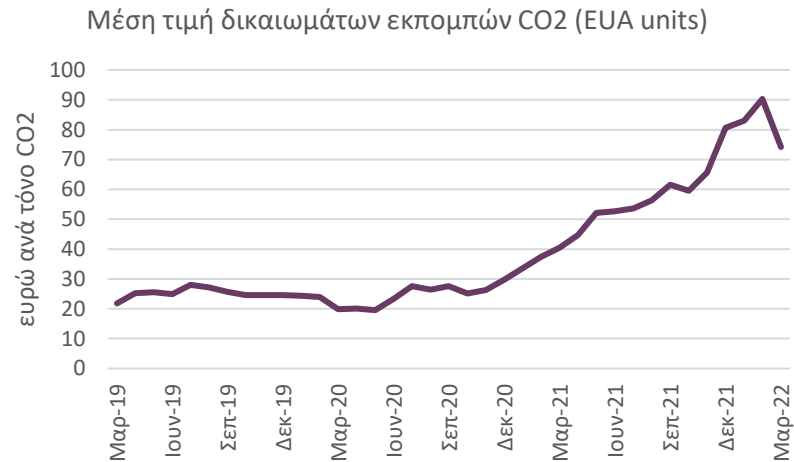
Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Φεβρουάριο αυξήθηκε κατά 324% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021...

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 2/2022

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο στα 215,2 €/MWh, μειωμένη κατά 7,4% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ Μειώθηκε τον Μάρτιο για πρώτη φορά μετά από σταθερά ανοδική πορεία τους προηγούμενους 16 μήνες

Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2019-2022, έως 3/2022

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Μάρτιο διαμορφώθηκε στα 74,21 €/tCO₂, μειωμένη κατά 17,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

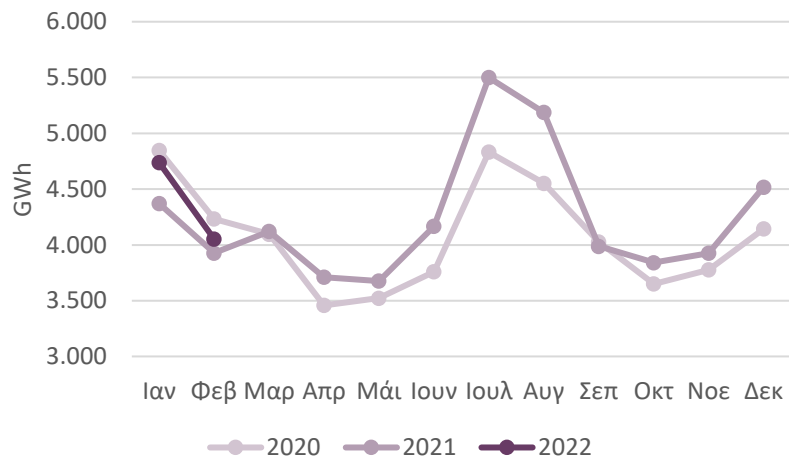
*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

Αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τη δυναμική τους.

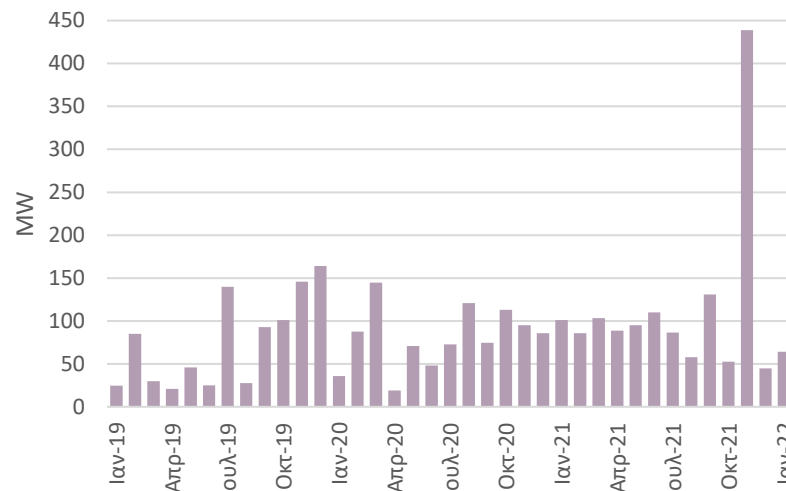
Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο στις 4.052 GWh, αυξημένη κατά 3,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Δεκέμβριο κατά 64 MW

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

Νέα εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ

*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

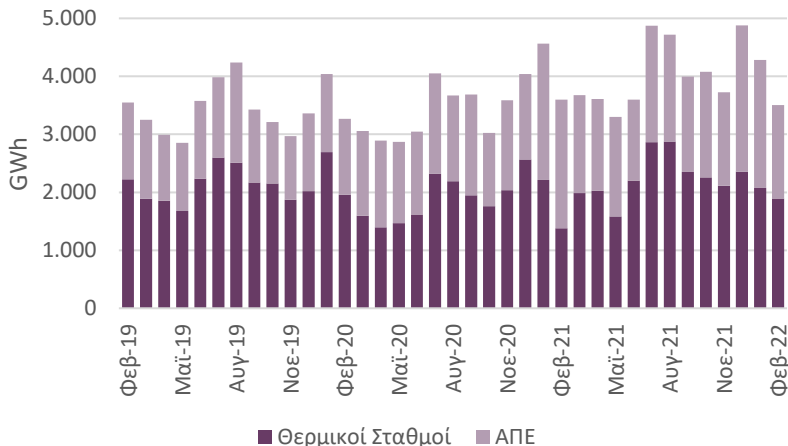
Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 1/2022

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 2/2022

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς ενώ μειώθηκε από ΑΠΕ. Αυξήθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Φεβρουάριο αυξήθηκε κατά 37,6% ενώ από ΑΠΕ μειώθηκε κατά 27,6% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

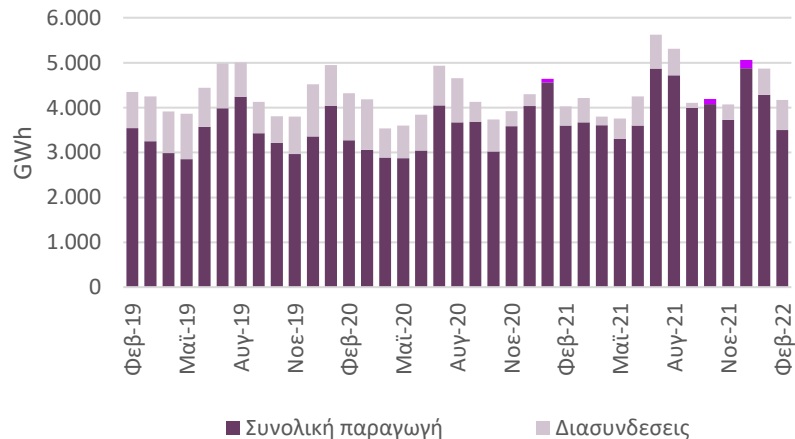

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 2/2022

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Φεβρουάριο μειώθηκε κατά 2,6% και οι καθαρές εισαγωγές ενέργειας αυξήθηκαν κατά 54% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

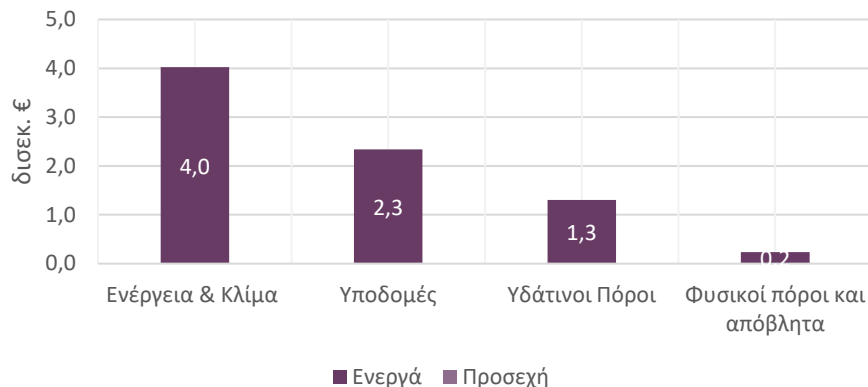

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

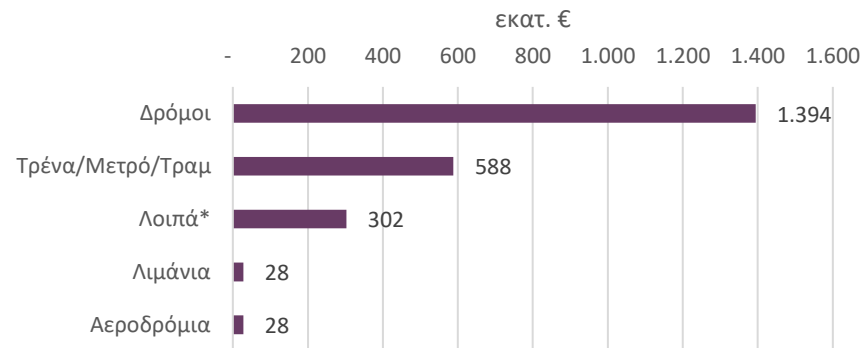
Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 2/2022

Αύξηση στις προσκλήσεις έργων υποδομών και στα απόβλητα τον Μάρτιο – μικρές αλλαγές στις υπόλοιπες κατηγορίες.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 3/2022. Περιλαμβάνει και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης που έχουν ανακοινωθεί ως τον Μάρτιο του 2022.

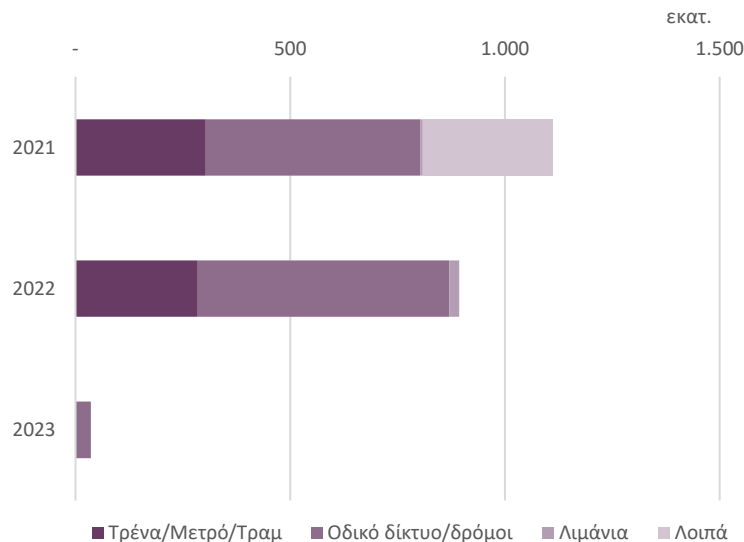
Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λοιπά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, εγκεκριμένα έργα Ταμείου Ανάκαμψης έως 3/2022

*Στα Λοιπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους

* Περιλαμβάνονται εγκεκριμένα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 3/2022

Νέα έργα της Πράσινης Μετάβασης:

- Παρεμβάσεις με στόχο τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου (Ταμείο Ανάκαμψης, €252,9 εκατ.)
- Επεξεργασία και καθαρισμός αστικών λυμάτων περιβαλλοντικά ευαίσθητων οικισμών και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων σε επιλεγμένες πόλεις (Ταμείο Ανάκαμψης, €111 χιλ.)
- Πιλοτικό πρόγραμμα συλλογής λουπών ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Κρήτης (ΕΣΠΑ - €5,8 εκατ.)

Νέες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων για την Αττική:

- Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) του Κεντρικού Πάρκου Κυκλικής Οικονομίας (€461,2 εκατ.)
- Κεντρικό Πάρκο Κυκλικής Οικονομίας Περιφέρειας Πειραιά (€372 εκατ.)

Επιταχύνονται οι ιδιωτικοποιήσεις από το ΤΑΙΠΕΔ μέσα στο 2022:

- Στόχος εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις τα €2,2 δισεκ.
- Διαγωνισμός για λιμένα Αλεξανδρούπολης (Μάιος 2022)
- Δεσμευτικές προσφορές για μαρίνα Θεσσαλονίκης (Απρίλιος 2022)
- Σύμβαση παραχώρησης Αττικής Οδού (ως τα τέλη 2022)
- Διαγωνισμός για τα ιαματικά λουτρά στα Καμμένα Βούρλα (πρώτο εξάμηνο 2022)

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Φεβρουάριο, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 ενώ, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά σημείωσε αύξηση 324% σε ετήσια βάση.
- Η **εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ** τον Ιανουάριο σημείωσε αύξηση με προσθήκη 64 MW και η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Φεβρουάριο μειώθηκε κατά 2,6% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2021 ενώ, οι συνολικές καθαρές εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 54% συγκριτικά με τον Φεβρουάριο του 2021.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** μειώθηκε κατά 17,8% τον Μάρτιο για πρώτη φορά μετά από σταθερά ανοδική πορεία τους προηγούμενους 16 μήνες.
- Καμία μεταβολή στις **προκλήσεις έργων ενέργειας, κλίματος και κυκλικής οικονομίας** τον Φεβρουάριο
- Ένταξη 70 νέων έργων στο **Ελλάδα 2.0** τον Μάρτιο 2022, προϋπολογισμού €2,4 δισεκ. Περίπου το 10% αυτών αφορά στην Πράσινη Μετάβαση.